

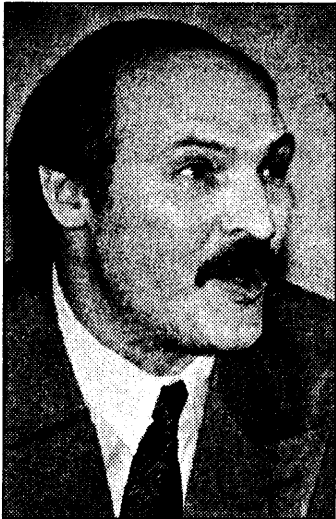

СВАБОДА

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

Лукашэнка сустрэўся з Вікам

Учора прэзідэнт Лукашэнка прыняў кіраўніка назіральнай групы АБСЕ пасла Ханса-Георга Віка

Гэтая сустрэча, якая праходзіла за зачыненымі дзвярыма, выклікала вялікую цікавасць у прэсы. Напярэдадні адзін з лідэраў беларускай апазіцыі Генадзь Карпенка заявіў, што прэзідэнт Лукашэнка прыняў рашэнне аб правядзенні датэрміновых парламенцкіх выбараў. Па ягоных словах, такое рашэнне было прынятае пад ціскам Еўрасаюза і Савета Еўропы, а таксама прэзідэнта Барыса Ельцына, які паставіў «жорсткую ўмову знайсці выйсце з палітычнага тупіка шляхам неадкладнага правядзення новых парламенцкіх выбараў». Генадзь Карпенка сцвярджае, што падчас візіту ў Мінск віцэ-прэм'ер Іван Рыбкін перадаў Лукашэнку ўмову Крамля «да пачатку саміта кіраўнікоў дзяржаваў СНД аб'явіць дату выбараў».

Аднак усіх напаткала расчараванне. Перад пачаткам канфедэнцыйных перамоваў з паслом Вікам прэзідэнт Лукашэнка заявіў, што «ніякіх глабальных пераменаў і сенсацийў не будзе», сваю канстытуцыю ён назваў «недатыкальнаю на дадзены момант». У прэзідэнцкай прэс-службе дадалі, што «пазіцыя ў прэзідэнта ранейшая, а ўсялякія паведамленні ў прэсе пра выбары не адпавядаюць сапраўднасці». Прэс-служба адзначыла, што сустрэча са спадаром Вікам была арганізаваная дзеля «ўдакладнення пазіцыяў».

Ханс-Георг Вік за дзень да прыёму ў прэзідэнцкай рэзідэнцыі сустрэўся з амерыканскім паслом у Мінску. Перад пачаткам перамоваў з Лукашэнкам кіраўнік групы АБСЕ зноў падкрэсліў, што Беларусь можа наладзіць адносіны з еўрапейскімі структурамі, калі пойдзе па дэмакратычным шляху. На ягоную думку, у Беларусі ёсць «перадумовы пераменаў». У беларускім бюро АБСЕ нам адказалі, што спадар Вік «не будзе каментавать вынікі сустрэчы з прэзідэнтам».

Алесь ДАШЧЫНСКІ

За вызваленне Севярынца

Створаны пасля падзеяў 2 красавіка Камітэт вызвалення маладафронтаўцаў не збіраецца спыняць барацьбы нават у святочныя Велікодныя дні.

У суботу і нядзелю ў Мінску пройдуць пікеты з патрабаваннем вызваліць з турмы лідэра Маладога Фронту Паўла Севярынца, арыштаванага пасля апазіцыйнага шэсця ў «дзень яднання». Сталічныя ўлады дазволілі правесці пікетаванне 11 красавіка з 12 гадзінаў каля кінатэатра «Сучаснік» і 12 красавіка ў такі ж самы час — побач з Акадэміяй музыкі. Акрамя гэтага, у Мінску актыўна распаўсюджваюцца ўлёткі, у якіх невядомыя арганізатары заклікаюць жыхароў далучацца да акцыі пратэсту суботнім вечарам на плошчы Свабоды.

Язэп СІНІЦКІ

Лібералы ладзяць пікеты

Аб'яднаная грамадзянская партыя распачынае ў Мінску «красавіцкую серыю» пікетаў.

Сталічная арганізацыя АГП атрымала дазвол уладаў на пікеты каля станцыі метро «Пушкінская»: 11 красавіка — з 12:30 да 14:30, 14 красавіка — з 17:30 да 19:00 і 15 красавіка — 16:00—18:00. Мэта пікетаў — пратэст наконт шматлікіх парушэнняў правоў чалавека ў Беларусі. У прыватнасці, пікетоўшчыкі будуць патрабаваць вызвалення з-за кратаў дэпутата Вярхоўнага Савета Андрэя Клімава і іншых палітвязняў. Таксама будзе праводзіцца збор подпісаў пад Хартыяй-97.

Вадзім КАЗНАЧЭЎ

Апазіцыя заклікае ўсіх вернікаў дабівацца адмены «святочнага» ўказа прэзідэнта

Давай Вялікдзень!

Лідэры беларускай апазіцыі выступілі са зваротам у сувязі з прэзідэнцкім указам «Аб дзяржаўных святах і святочных днях». Згодна з гэтым указам, з пераліку выхадных святочных дзён былі выключаныя Дзень Канстытуцыі, Дзень памяці прадкаў (Дзяды) і другі дзень каталікага і праваслаўнага Вялікадня. У звароце, у прыватнасці, гаворыцца, што, падпісаўшы гэты ўказ, Лукашэнка паставіў пад сумненне векавыя традыцыі і духоўнае адраджэнне беларускага народа. На дум-

ку намесніка старшыні Беларускага Народнага Фронту Юрыя Хадыкі, адмену святаў, якія садзейнічалі духоўнаму адраджэнню народа, трэба расцэньваць як «адкрытае дэклараванне вяртання ў мінулае». Ю.Хадыка лічыць, што «ніякіх эканамічных прычынаў для адмены гэтых святаў няма. Больш таго, указ дае падставы для абвастрэння міжканфесійных праблем».

Генадзь Карпенка падкрэсліў, што ўказ, падпісаны А.Лукашэнкам, незаконны, паколь-

кі прызначэнне і адмена дзяржаўных святаў — прэрагатыва выключна заканадаўчых органаў, а адзіным легітымным заканадаўчым органам з'яўляецца Вярхоўны Савет 13-га склікання. У сувязі з гэтым лідэры апазіцыі вырашылі звярнуцца непасрэдна да «духоўных пастыраў» і вернікаў усіх канфесій у Беларусі з заклікам праявіць салідарнасць у абароне права чалавека на рэлігійную свабоду і дабівацца адмены гэтага ўказа прэзідэнта.

БелаПАН

Пра палітыку — ні слова

Шэраг сустрэчаў з чытачамі правяла на гэтым тыдні ў Брэсце група вядомых сталічных літаратараў.

Па запрашэнні абласной арганізацыі Таварыства беларускай мовы ў горад над Бугам прыехалі пісьменнік Уладзімір Арлоў, паэты Алесь Разанаў, Уладзімір Карызна, Артур Вольскі і Міхась Скобла, а таксама перакладчыкі Лявон Баршчэўскі і Васіль Сёмуха. Цікавасць да сустрэчы з боку студэнтаў і выкладчыкаў брэсцкіх ВУН і навучэнцаў сярэдніх школаў была надзвычай высокай.

Напрыклад, у політэхнічным інстытуце на сустрэчу з літаратарамі прыйшло больш за 500 чалавек. Прычым паўсюль моладзь задавала гасцям пытанні не толькі літаратурнага, але і грамадска-палітычнага характару. Рэакцыя мясцовых уладаў была вельмі нервовай. Падчас сустрэчы ў брэсцкай школе № 9 прадстаўніца гарвыканкама пачала патрабаваць ад сталічных гасцей спыніць палітычную агітацыю сярод вучняў. Раз'юшаную дзяржаўную даму прыйшлося супакойваць самім дзецям, якія заявілі, што прыйшлі паслухаць не яе, а пісьменнікаў.

Па нашых звестках, брэсцкія вертыкальшчыкі ўжо папярэдзілі старшыню абласной арганізацыі ТБМ Уладзіміра Фука ў тым, што ён за арганізацыю «оппозиционного политического шаша» будзе мець вялікія непрыемнасці. Тым не менш ТБМ збіраецца і надалей арганізоўваць паездкі вядомых беларускіх пісьменнікаў па абласных і раённых гарадах краіны. У рамках гэтага праекта літаратары ўжо правялі падобныя сустрэчы ў Віцебску і Гродне.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

11 красавіка — суботнік А як быць каталікам?

Савет міністраў выдаў пастанову аб правядзенні суботніка. Дзень «добраахвотнай» працы прызначаны на 11 красавіка. Але могуць быць і выключэнні.

У пастанове сцвярджаецца, што з ініцыятывай аб суботніку выступілі шэраг «працоўных калектываў і мясцовых органаў кіравання». Аднак прэс-служба Саўміна адмовілася назваць нам хаця б аднаго «ініцыятара». «Аб чым вы пытаецеся, вы ж сур'ёзныя людзі!» — заявіў урадавы прэс-сакратар Дзмітрый Маліноўскі. Не ўзяўся ён патлумачыць і тое, чаму суботнік, на суперак звычайнай завядзёнцы, вырашылі правесці не ў 20-ых чыслах красавіка, а на тыдзень раней. «Я на гэты конт не задумваўся», — адказаў прэс-сакратар.

Можна меркаваць, што перанос звязаны хутчэй за ўсё з тым, што ў суботу, 18 красавіка, усе праваслаўныя будуць рыхтавацца святкаваць Вялікдзень. Але як тады быць з каталікамі, якія да свайго Вялікадня будуць рыхтавацца менавіта 11 красавіка? Пэўна, каб не зневажаць іхнія пачуцці, урад дазволіў некаторым прадпрыемствам «у асобных выпадках» і па «ўзгадненні з аблвыканкамамі» выйсці на суботнік у іншыя дні. Такім чынам, прыйдзеца кіраўнікам зноў дзяліць сваіх падначаленых на праваслаўных і каталікоў. Дзякуючы ленинскаму суботніку.

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Беларускія татары пачалі адзначаць у сераду мусульманскае свята Курбан-Байрам. Наш фотакарэспандэнт наведваў з гэтай нагоды мястэчка Іўе Гродзенскай вобласці, дзе першай ахвярай свята стаў бык (на здымку).

(Працяг фотарэпартажу на паласе «Культура» — стар. 6.)

Даўгі

Запазычанасць Беларусі за пастаўлены Расіяй газ і электраэнергію складае сёння каля 470 млн. долараў. Пра гэта паведаміў намеснік старшыні ўрада Беларусі Валерый Кокараў.

Саміт

Чарговая сустрэча кіраўнікоў дзяржаваў СНД адбудзецца 29 красавіка ў Маскве. Дамоўленасць аб гэтым была дасягнутая ў выніку кансультацыяў прэзідэнтаў краінаў Садружнасці, заявіў у панядзелак выканаўчы сакратар СНД Іван Каратчэня. Па яго словах, на сустрэчы ў вярхах мяркуецца «шырокая дыскусія, у прыватнасці, аб стварэнні зоны свабоднага гандлю і рэфармавання арганізацыйных структураў СНД».

Кантракт

Мінскі завод па зборцы аўтамабіляў «Форд» заключыў першы буйны кантракт на пастаўку ў Маскву паўтары тысячы міні-аўтобусаў. Сума кантракту — 3 млн. долараў. З кастрычніка мінулага года ў сувязі з увядзеннем новых мытных правілаў аб'ём вытворчасці на беларускім заводзе «Форд» быў удвая ніжэйшым праектнага. З заключэннем новага кантракту штодзённа з канвеера завода будуць сыхodziць больш за 30 аўтамабіляў.

Зарплата

Па дадзеных Магілёўскага аблвыканкама, запазычанасць дзяржавы па заробатнай плаце ў вобласці на сёння складае 68 мільярдаў рублёў. Асабліва дрэнныя справы ў сельскай гаспадарцы: многія калгасы і саўгасы налічваюць зарплату толькі на паперы; у 40 гаспадарках работнікі не атрымлівалі зарплату са студзеня, а ў 227-мі — з лютага гэтага года.

Рэвалюцыя

У райцэнтры Горкі Магілёўскай вобласці мясцовыя ўлады прынялі амаль рэвалюцыйнае рашэнне. Ці не ўпершыню ў краіне тутэйшыя крамы і сталойкі пачнуць працаваць без выхадных і абедзенных перапынкаў. Раённыя ўлады спадзяюцца такім чынам павялічыць даходы гандлёвых прадпрыемстваў і, натуральна, дзяржбюджэту.

НАВІНЫ

**выходзяць
тры разы
на тыдзень —
кожны аўторак,
сераду
і пятніцу.**

**Падпіска на
газету НАВІНЫ
прымаецца ва ўсіх
аддзяленнях
пошты
і Белсаюздруку**

Наш падпісны індэкс

63312

Амерыканскі пасол у КДБ

Пасол ЗША ў Беларусі Дэніэл Спекхард набываў у нашых «сілавікоў»

У мінулую сераду ён наведаў КДБ, дзе меў сустрэчу з галоўным беларускім чэкістам Уладзімірам Мацкевічам, а 3 красавіка амбасадара прыняў міністр абароны Аляксандр Чумакоў.

Гэта былі традыцыйныя сустрэчы пасла з кіраўнікамі галоўных ведамстваў краіны, каб абмяняцца думкамі і ўмацаваць асабістыя сувязі — так патлумачылі нам мэты візітаў у амбасадзе ЗША. Сустрэча ў КДБ адбылася па ініцыятыве спадара Мацкевіча, які растлумачыў паслу ролю і задачы КДБ. З генерал-палкоўнікам Чумаковым амерыканскі пасол абмеркаваў пытанні двухбаковага ўзаемадзеяння ў ваеннай сферы, а таксама кантакты Беларусі з НАТО ў рамках праграмы «Партнёрства дзеяў міру».

Паведамляецца, што спадар

Машына амерыканскага пасла каля КДБ.

Спекхард вынікамі сустрэчаў застаўся задаволены. Дарэчы, не так даўно падобны візіт пасол нанёс у Нацыянальны банк Беларусі, дзе сустракаўся з яго

новым кіраўніком Пятром Пракаповічам. Пасол цікавіўся планами беларускага ўрада па выхадзе з фінансавога крызісу.

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Міліцэйскія фальсіфікацыі

Учора ў Савецкім райсудзе Мінска разглядалася справа супраць лідэра Народнага Фронту Лявона Баршчэўскага. Ён абвінавачваецца ў актыўным удзеле ў несанкцыянаваным шэсці з нагоды «дня інтэграцыі».

Выпадак, які здарыўся з Лявоном Баршчэўскім і ягонай жонкай Аленай 2 красавіка, б'е ўсе рэкорды нахабства і цынізму прадстаўнікоў мінскай міліцыі.

У той час, калі на галоўным праспекце сталіцы праходзіла маніфестацыя апазіцыі, сям'я Баршчэўскіх прысутнічала на літаратурнай вечарыне, прысвечанай творчасці нямецкага пісьменніка Бертольда Брэхта ў мінскім Доме дружбы. Пасля яе заканчэння Баршчэўскія вырашылі трохі прайсціся па горадзе. Паколькі Лявон з'яўляецца не толькі перакладчыкам на беларускую мову твораў Брэхта, але і выконвае абавязкі старшын БНФ, то ён пранаваў жонцы зайсці на некалькі хвілінаў у штаб-кватэру роднай арганізацыі, каб пацікавіцца справамі.

Далей падзеі, па словах жонкі Баршчэўскага, развіваліся так. Выходзячы з фронтовага офіса, яны заўважылі некалькі машынаў з зацеменьнымі шыбамі, а побач людзей у цывільным характэрнага выгляду. Баршчэўскія не паспелі прайсці і дваццаці крокаў, як на іх наляцелі тыя самыя «цывільныя», якія назваліся супрацоўнікамі крымінальнага вышуку, і загадалі ім сядзець у аўто. Баршчэўскіх адвезлі ў Савецкі РАУС, дзе гэтыя ж асобы ў цывільным склалі на іх пратаколы, з якіх вынікала, што Алена ўдзельнічала ў несанкцыянаванай акцыі і ў раёне цырка выкрывала апазіцыйныя лозунгі. А Лявон нібыта рабіў тое самае каля плошчы Перамогі. Жонку Баршчэўскага пратрымалі ў пастарунку тры гадзіны, а яго самога адвезлі ў прыём-

нік-размеркавальнік, дзе ён правёў усю ноч. Раніцай наступнага дня Алена прыйшла ў суд, куды даставілі яе мужа і іншых апазіцыянераў.

У судзе сведкі-міліцыянты, якія скапілі Баршчэўскіх, спрабавалі пераканаць суддзю, што кіраўнік Фронту і ягоная жонка актыўна парушалі грамадскі парад і нават спрабавалі знайсці іх на відэазапісе, але безвынікова. І сапраўды, цяжка знайсці чорную кошку ў цёмным пакоі, асабліва калі яе там няма. Баршчэўскі заявіў суду, што факт іхняга нядзелу ў дэманстрацыі могуць пацвердзіць шматлікія сведкі, якіх Лявон запатрабаваў выклікаць у суд. Суддзя пагадзіўся і перанёс разгляд справы Баршчэўскага на 9-е, а ягонай жонкі — на 14 красавіка.

Учора Баршчэўскага пачалі судзіць. Але на момант падпісання нумара ў друк працэс яшчэ працягваўся.

Альгерд НЕВЯРОЎСКИ

Курс – на русіфікацыю

Ліквідацыя беларускамоўных школаў і класаў дасягнула сёлета крытычнай рысы — так лічаць у Таварыстве беларускай школы.

На паседжанні ТБШ паведамлілі, што колькасць беларускамоўных школаў у гэтым навучальным годзе скарацілася яшчэ на 2%, а з дзвюма мовамі навучання — на 15,5%. У той самы час колькасць школаў з рускай мовай навучання павялічылася на 20%. Такім чынам, з 1 млн. 555 тысячай школьнікаў толькі 491 тысяча дзяцей навучаюцца сёння па-беларуску. У бліжэйшыя гады іх стане яшчэ меней. Бо набор першакласнікаў у беларускамоўныя класы скараціўся з 76% (1994 год) да 28,7% у гэтым навучальным годзе. Па Мінску спад наогул адбыўся з 58,6% да 7,3%.

«У сёлённым знішчэнні беларускамоўнага навучання праявілася свая адметнасць, — сказаў віцэ-прэзідэнт ТБШ Алесь Лозка. — Гэта масавая ліквідацыя беларускамоўных школаў у сельскай мясцовасці. Такое не назіралася нават у пасляваенныя савецкія часы. З бягучага навучальнага года ў вёсках паменела адразу на 55 беларускамоўных школаў».

Наталля ВАЛАКІДА

П'юць і дзецям наліваюць

Красамоўны факт быў прыведзены на калегіі Магілёўскага абласнога ўпраўлення адукацыі.

У вобласці стаіць на ўліку 5 тысячай сем'яў, дзе бацькі беспрабудна п'юць. У гэтых сем'ях жыве амаль 10 тысячай дзяцей, многія з якіх таксама пачынаюць прыкладвацца да чаркі. За мінулы год было прыцягнута да адміністрацыйнай адказнасці «за п'янку» 1.300 школьнікаў і навучэнцаў ПТВ.

Іван ЗАСАДА

Дзве гісторыі на адну тэму

Як звальнялі настаўніцу

У адной мінскай школе разгарэўся «палітычны» скандал.

Уцягнутымі ў яго аказаліся настаўнікі, дырэктар школы, бацькі вучняў, а таксама журналіст радыё «Свабода» і загадчык Цэнтральнага РАНА г.Мінска. Паміж двума апошнімі — карэспандэнтам Эдвардам Тарлецкім і кіраўніком райаддзела адукацыі Юрыем Канзасам нават адбылася сутычка, пасля якой у школу прыйшлося выклікаць міліцыю.

Гэты інцыдэнт здарыўся ў 37-й мінскай школе падчас сходу бацькоў і настаўнікаў. А сход стаў кульмінацыяй канфлікту паміж настаўніцай Леанардай Мухінай і дырэктарам школы Валянцінай Галкінай. Яшчэ ў сярэдзіне сакавіка дырэктар у прысутнасці педагогаў школы зачытала ліст, быццам бы напісаны бацькамі школьнікаў. У гэтым лісце настаўніца абвінавачвалася ў непрафесіяналізме, сцвярджа-

лася, што замест вучобы яна займаецца з дзецьмі палітыкай. Мухіна абвергла гэтыя абвінавачванні, ацаніўшы іх спробай прымусіць яе звольніцца з працы. На думку настаўніцы, «непажаданай» яна стала з-за сваіх палітычных поглядаў, якіх не хавала, а таксама па той прычыне, што яе сын быў затрыманы міліцыяй за напісанне на сценах апазіцыйных лозунгаў.

Аднак у «ініцыятыву» бацькоў Леанарда Мухіна не павярнула. Яна правяла апытанне і высветліла, што ніхто з бацькоў працытаваны ліст не падпісваў. Даведаўшыся, што ад іх імя спрабуюць расправіцца з настаўніцай, бацькі вырашылі правесці ў школе сход, на які запрасілі журналістаў і загадчыка РАНА Юрыя Канзаса. Чамусьці гэты «высокі госць» аказаўся да журналіста нецярпимым: калі ў клас, дзе праходзіў сход, увайшоў карэспандэнт радыё «Свабода», Канзас

загадаў рэпарцёру «выйсці за дзверы». Тарлецкі адмовіўся і паспрабаваў запісаць голас загадчыка на дыктафон, але праз імгненне атрымаў ад яго такі ўдар, што апынуўся на падлозе. Далейшыя «разборкі» працягваліся ўжо ў міліцыі: загадчык РАНА ў выніку заявіў, што не мае да журналіста прэтэнзій, а вось Тарлецкі свае прэтэнзій выклаў у заяве на імя начальніка Цэнтральнага РАУС, патрабуючы прыцягнуць таварыша Канзаса да адказнасці за хуліганства.

Настаўніца таксама патрабуе сатысфакцыі ад свайго начальства, якое, на яе думку, сфальсіфікавала ліст з подпісамі бацькоў. Тым часам дырэктар школы сцвярджае, што ліст сапраўдны.

Дарэчы, мінская школа № 37, як вынікае з шылды, што прымацаваная на будынку, з'яўляецца школай з «агульнаэтычным ухілам».

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Дзіцячая забастоўка

У Івацэвічах, раённым цэнтры Брэсцкай вобласці, у школе № 2 адбылася забастоўка. Прычым наладзілі яе не настаўнікі, незадаволеныя матэрыяльнымі ўмовамі. Баставалі вучні, патрабуючы вярнуць звольненую настаўніцу.

Загад аб звальненні настаўніцы матэматыкі Людмілы Валінскай з'явіўся пасля наступнага. Скарыстаўшы адгулы і адпрасіўшыся ў адміністрацыі, настаўніца накіравалася па асабістых справах у Расію, на Поўнач. Назад вярнулася на некалькі дзён пазней — з-за нялётнага надвор'я. І хаця гэты факт быў пацверджаны дакументальна — Валінскую звольнілі за прагулы.

Але гэта — толькі фармальная нагода. Рэальнымі ж былі прычыны іншага характару. Падчас парламенцкіх выбараў настаўніца актыўна працавала ў ініцыятыўнай групе прадпрымальніка Уладзіміра Кудзінава. Пасля, калі дэпутата кінулі за краты, Людміла Валінская збіралася ў

Івацэвічах подпісы за яго вызваленне і, натуральна, не хавала свайго прыхільнага стаўлення да Кудзінава.

Калі пасля канікулаў вучні 10«А» класа даведаліся, што класная кіраўніца звольненая з працы, яны абвясцілі забастоўку. Па словах дзяцей, бацькі з разуменнем паставіліся да гэтай акцыі, і ні ў каго ў класе непрыемнасцяў у сям'і з-за забастоўкі не было. На трэці дзень забастоўкі вучні пайшлі са сваімі патрабаваннямі на цэнтральную плошчу Івацэвічаў.

Як заведзена ў райцэнтрах, на цэнтральнай плошчы, сканцэнтраваныя ўсе галоўныя раённыя ўстановы. Як толькі дзеці з'явіліся на плошчы, знайшліся дарослыя дзядзькі, якія растлумачылі

школьнікам: тое, што яны робяць, называецца «несанкцыянаваны пікет». За гэта дзеціма пагражалі штрафамі, калоніяй і іншымі страшэннымі карамі. З плошчы дзеці разышліся — але казалі, што ў школу не пойдучь да той пары, пакуль настаўніцу не адновяць на працы. Разам з гэтым дзесяцікласнікі падалі ў райвыканкам заяўку на пікет.

У той жа дзень Л.Валінскую выклікалі ў РАНА. Загад аб звальненні, каб «захаваць твар», скасоўваць не сталі, — але прапанавалі настаўніцы напісаць новую заяву аб прыёме на работу. Такім чынам, з пачатку бягучага тыдня Людміла Валінская вярнулася да вучняў. Апошнія, праўда, атрымалі незадавальняючыя адзнакі па паводзінах — але гэта, я думаю, не надта ўжо вялікая плата за вяртанне любімай настаўніцы.

Вадзім КАЗНАЧЭЎ

«Салодкае» жыццё

Цукар зноў стаў дэфіцытам

У Гродне ўлады заняты сёння цукровай праблемай. Пасля моцных перабояў на мінулым тыдні гэты тавар знік увогуле. Давялося прасіць цукар з дзяржаўнага запasu, але на яго не было сертыфіката якасці. Таму, прынамсі тыдзень, цукар у крамах зусім адсутнічаў.

Нарэшце ў аўторак яго сталі прадаваць па старой цане (па 22 тысячы 800 рублёў), прычым не больш за 5 кілаграмаў аднаму пакупніку. У краме побач з маім домам за паўдня раскупілі ўвесь запас — паўтары тоны. На горад было выдзелена 80 тон. Цяпер цукру зноў няма.

Падобная сітуацыя ўтварылася і на Гомельшчыне. Там паспрабавалі ўсё зваліць на суседзяў. Маўляў, вобласць памежная, вось яны і раскуплялі. Хаця вядома, што на Украіне цукар традыцыйна танней-

шы. Як зрэшты і ў Польшчы, з якой мяжуе Гродзеншчына. Але можна штучна занізіць цэны і тым самым стварыць праблему з нічога. Гродзенскае начальства шчыра прызнаецца, што цукар «размятае» мясцовае насельніцтва — у сакавіку раскупілі ў тры разы больш, чым за два папярэднія месяцы. Як вядома, Лукашэнка «адкруціў цэны назад», вось людзі і панабіралі цукар мяхамі.

На працягу апошніх гадоў гэты прадукт перыядычна знікае з прылаўкаў. Можна быць

упэўненымі, што і ў будучыні сітуацыя будзе паўтарацца. Прычына бачыцца ў дзяржаўным рэгуляванні закупаў і продажаў цукру, які, па сутнасці, зроблены своеасаблівай катэгорыяй унутранай палітыкі. У Гродне існуюць фірмы, якія займаюцца пастаўкай цукру з-за мяжы. У адной з іх, аднак, адказалі, што пакуль не будуць яго завозіць. Чаму? Таму што цукар абыходзіцца ім па 28 тысячай рублёў за кілаграм, а ўлады прымушаюць прадаваць яго за 24 тысячы. Зрэшты ўжо цяпер на рынку ён прадаецца па 27 тысячай за кг. І стаяць чэргі. Падобна, наша дзяржава не можа існаваць без чэргаў.

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

Мірон можа ўсё

«Вар'яцтва!» — кажуць адны. «Геройства!» — кажуць іншыя. А хтосьці ставіцца да гэтага абсалютна абьякава. Але Мірон зноў вывесіў бел-чырвона-белы сцяг. На гэты раз — на шашы Смаленск—Віцебск, на лініі электраперадачы з напругай у 35 тысячаў вольтаў.

Мы ўжо шмат разоў пісалі пра вядомага верхалаза-аматара з райцэнтра Лёзна Віцебскай вобласці, што хаваецца пад сціплым псеўданімам «Мірон» і час ад часу ўпрыгожвае свой горад бел-чырвона-белымі сцягамі. А каб сцяг вісеў даўжэй, вешае іх на самыя высокія кропкі Лёзна — на коміны, лініі электраперадачы і г.д. Для Мірона не праблема ні 30-50 метраў вышыні, ані высокая напруга. Да сцягу ён звычайна прымацоўвае цыдулку з пагрозлівым тэкстам і подпісам «Мірон». Міліцыя ўжо даўно шукае яго, завяла крымінальную справу, але марна — Мірон дагэтуль застаецца няўлоўным.

Няўжо сілавым структурам сапраўды так цяжка расшукаць Мірона? Ці за час упартай барацьбы з бабулькамі, што гандлююць семкамі ды цыгарэтамі, міліцыя канчаткова страціла ўсё свае здольнасці? Відаць, не. Дык у чым жа тады унікальнасць Міро-

На здымку (з архіва СВАБОДЫ): сцягі, вывешаныя Міронам на коміне Віцебскай ЦЭЦ.

на, ягоны феномен?

Рызыкну выказаць крамольную ідэю: таго Мірона, якога мы з вамі ведаем, проста не існуе. Гэта міф, які, тым не менш, застаецца вельмі прывабным. На маю думку, няўлоўны Мірон — гэта зборны

вобраз, з якога значна пазней народзіцца легенды Новай Незалежнай Беларусі. І маці альбо бабулі будуць вечарам распавядаць сваім дзецям і ўнукам пра подзвігі Мірона, кожны раз дадаючы да легенды свае падрабязнасці.

Хто ж тады вешаў усе гэтыя сцягі? — запытаюць у мяне расчараваныя чытачы. Бо не адзін, не два — некалькі дзесяткаў бел-чырвона-белых сцягоў сапраўды луналі ў паветры, пакуль іх не здымаў які-небудзь электрык за пляшку гарэлкі ці амонавец — за проста так. Сцягі ж — гэта не міф, гэта рэальнасць. І крымінальная справа — таксама сумная рэальнасць нашага часу.

Міронаў, на маю думку, — не адзін, не два. Іх можа быць пяць ці дзесяць — адважных беларусаў, якія вось так выказваюць пратэст рэжыму. А «Мірон» — агульны псеўданім, каб заблытаць міліцыю.

Але самае галоўнае — ад таго, што Міронаў на самой справе некалькі, іхняя справа не губляе сваёй важнасці. Болей таго, любы можа стаць Міронам — і для гэтага неабавязкова жыць у Лёзна альбо ўступаць у нейкую падпольную арганізацыю «Мірон і кампанія». Тое, што аб'ядноўвае ўсіх Міронаў, што імі рухае — гэта любоў да Бацькаўшчыны, занепакоенасць яе далейшым лёсам. Калі табе гэта блізка — няма ніякіх перашкодаў. Заўсёды ты можаш знайсці ці вырабіць бел-чырвона-белы сцяг і павесіць у сваім родным горадзе. І падпісацца: «Мірон». Альбо інакш — гэта не так істотна. А калі баішся вышыні, то ёсць іншыя шляхі пратэсту. «Мірон» можа ўсё. І таму яго нельга перамагчы.

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Чыноўнікі ў адной кампаніі з махлярамі

На думку апытаных сацыялагамі мінчан, ад эканамічных рэформаў у Беларусі выйграюць найперш «дзяржаўныя чыноўнікі, махляры і прайдзісветы».

Пры гэтым 46% лічаць, што нейкія рэформы ў нашай краіне праводзяцца, а 39% прытрымліваюцца супрацьлеглай думкі. «Хто выйграе ад такіх рэформаў?» — было наступнае пытанне. Адказы падзяліліся наступным чынам: на дзяржаўных чыноўнікаў паказалі 23% рэспандэнтаў; на махляроў і прайдзісветаў — 18%. Кожны дзесяты рэспандэнт лічыць, што выйграюць прэзідэнт і прадпрыемальнікі. Такая ж колькасць апытаных — 10% — адказалі, што «ніхто не выйграе».

Апытанне праводзіла сацыялагічная служба «Зеркало» кампаніі БелаГАН. Як вынікае з адказаў, абсалютная большасць мінчанцаў не задаволеная сённяшнім станам эканомікі. Многія выступаюць не супраць рэформаў у прынцыпе, а супраць таго тыпу рэфармавання, які праводзіць цяперашні ўрад.

Ян ГАЛЕВІЧ

Неизбежный рынок

Позавчера, вчера и завтра белорусской экономики

Социологические опросы последнего времени показывают: несмотря на то, что жизнь людей не становится богаче, большинство смотрит в будущее с оптимизмом. И они правы.

Позавчерашний день экономики Беларуси — это время ее несамостоятельного существования в рамках СССР. И все же было настоящее хозяйство, построенное по четким принципам. Социалистический рост сначала обеспечивался за счет поборов с сельского хозяйства, когда крестьянина заставляли платить налог за каждую яблоню и курицу, в то время как за труд от темна до темна платили лишь пустопорожним трудоднем, а не деньгами. Потом экономическое развитие Беларуси — «сборочного цеха страны Советов» — финансировалось за счет импорта дешевых энергоносителей и сырья, а взамен Беларусь продавала за бесценок свою высококвалифицированную рабочую силу. Как подкреплялась такая экономика — хорошо известно: методами подавления и принуждения.

Вчерашний день экономики нашей страны — это время после распада СССР. Тогда впервые правительство попробовало ис-

кать внутренние источники экономического роста. Рухнула административная система — и экономика оказалась в свободном падении: нет дешевого сырья, нет масштабных рынков сбыта (точнее, старые рынки оказались неплатежеспособными), нет налоговых поступлений для государственных инвестиций... Правительство Кебича ухvatилось за инфляцию, словно за спасательный круг. В результате проблемы только нарастали, кризис становился острее, а уставшие избиратели на президентских выборах проголосовали за того, кто пообещал бесплатный холодильник и телевизор.

То, что есть в Беларуси сегодня, — это фактически не экономика. Нынешняя власть решила не рисковать и пошла «другим путем». В ходу явно неэкономические средства подпитки производства, прежде всего — постоянное списание долгов за энергоресурсы и многие миллионы таможенных долларов, украденных из российского бюджета. Внутри страны — тот же бандитизм: налицо конфискационные изъятия налогов в пользу государства, а также грабеж людей путем постоянной недо-

платы фактически заработанных денег.

Нынешняя модель может существовать еще некоторое время, но она неизбежно исчезнет вместе с нынешним режимом. Объективно Беларусь — страна рынка, как ни парадоксально это может звучать сегодня. Экономическая наука утверждает, что к нерыночным факторам относятся: большие размеры страны и емкость внутреннего рынка, крупные запасы сырьевых ресурсов, низкий уровень частных сбережений. Полезных ископаемых у нас мало — об этом официальная пропаганда все уши прожужжала. Что касается размеров, так по европейским меркам Беларусь страна и не большая, и не маленькая — в самый раз. А насчет частных сбережений белоруса не проводись: по разным оценкам, на руках у людей скопилось от двух до четырех миллиардов долларов — так что по большому счету и внешний долг Кебича—Чигиря—Линга покрыть хватит, и в свое дело инвестировать. Поэтому завтра белорусской экономики — это рынок.

Людмила ГРЯЗНОВА,
депутат ВС, кандидат
экономических наук

Вижу опасное сходство пород

Есть люди, которые хоть встречай добром да корми досыта, а они все равно злые и агрессивные. Порода такая. И очень распространенная, не убавляющаяся, увь.

Кажется, это вот невеселое наблюдение и заставило однажды Михаила Зощенко, мудреца с пронзительной грустинкой в глазах, сочинить иронизм-афоризм, гласящий: «Животная — это не человек, на нее положиться можно».

Страшная зараза — агрессия эта. Все-таки она от животного мира людскому передалась. Схожесть, как ни печально, сохраняется. Встречаешь иной раз в печати или в жизни информацию о зверье, какое оно грубое и безжалостное в обращении, — а ум сам собой к тягостным раздумьям о человечестве клонится...

Вот в одной газете прочел — жутковато! «Крыса может убить соперника-родича, ни разу не прикоснувшись к нему. Она просто кружит вокруг жертвы, вздыбив шерсть и щелкая зубами. И через несколько часов несчастная соперница умирает без всяких признаков повреждений. От стресса...»

Вам это ничего не напоминает (людскую свару на кухне, митинг или в очереди, подростковую стаю в ночном дворе...)?

Кстати, злоба наша бумерангом и к животным, которых приручаем, возвращается. Достается им от нас в наследство агрессия в кубе... Мне не верите — так вот вам фрагмент заметок писателя Виктора Ерофеева на закуску.

«Я нигде не видел более злых собак, чем в России. Каждая... видит свой долг в том, чтобы вас облаять, а еще лучше — укусить. Система спонтанного воспитания собак в России выстроена на агрессивности. А на Западе собаки, как правило, декоративны. Им безразличны чужие люди».

...Не пугаю я — но обратит внимание на градус окружающей злости хочу. Шутить тут даже стойкому философу не быстро получается. Это в объявлениях на столбах собачки на продажу все сплошь «нежные, ласковые...», а хозяева, сдающие квартиры нуждающимся, — душа-человеки, будто братья родные. Потом, при личном знакомстве, реклама вянет, а борьба за существование начинается...

Сергей ПЕТРОВ,
г. Минск

3 лістоў у рэдакцыю

СЁННЯ ДЛЯ МНОГІХ ЛЮДЗЕЙ адказ на пытанне пра здароўе залежыць ад курсу долара. Той, у каго долары ёсць, адчувае сябе лепш, калі курс расце, а тыя, каму трэба памянаць рублі на долары, ад гэтага губляюць пакой і сон. Апошняе перш за ўсё тычыцца Аляксандра Лукашэнкі і Пятра Пракаповіча, ад якіх гандлёвыя партнёры Беларусі патрабуюць разлічыцца ў доларах ці іншай прыстойнай валюце. Адносіць жа да ліку валютаў «зайца», пасля таго як Пракаповіч «сделал с ним, что хотел», немагчыма ні ў якім разе.

К. СМАЛЕВІЧ,
г. Мінск

МЕНЯ ОЧЕНЬ РАЗОЧАРОВАЛА опублікаваная ў вашай газеце статья Позыняка «Вяртанне БНР». Его так і не навучыла жыць уважальна і лічыцца з другім мненнем у рэдах апазіцыі. У яго ўсе віноваты, он іх «прывядае к адказнасці». У сваёй статыі он незаслужэнна унізіў і аскорбіў многіх дзеяцель апазіцыі.

З.Позыняку, прэжэ чым кога-то абвінаць, карысна пасмотреть на сваіх прасчеты, из-за которых БНФ оказался в сложной политической ситуации.

Петр ШАРОБАЙКО,
ветеран войны и труда, г. Воложин

ПІШУ ВАМ 3 Г. БАРАНАВІЧЫ. Вельмі люблю чытаць вашу газету. Мне семнаццаць гадоў, вучуся ў 11-ым класе. Вельмі хвалюся за тую сітуацыю, што склалася ў нашай краіне. Быў у Мінску 8 і 14 лютага. Пазнаёміўся там з Паўлам Севярынцам. Ён паабяцаў, што дапаможа адкрыць мне суполку Маладога Фронту ў Баранавічах. У мяне ёсць многа сяброў-аднадумцаў, мы збіраемся разам і абмяркоўваем апошнія падзеі ў Беларусі. Мы не жадаем, каб працягвалася тое, што робіцца цяпер у нашай краіне.

Алесь ПІКУЛА

Кошты рэкламнай плошчы ў газеце НАВІНЫ

на першай паласе	94 000 руб./см²
на асобнай паласе	70 000 руб./см²
у рэкламным блоку	47 000 руб./см²
у тэлевізійнай праграме	70 000 руб./см²
на апошняй паласе	70 000 руб./см²

Тэлефон для даведак: 236-85-49

ОАО «БЕЛСЧЕТТЕХНИКА»

производит техническое обслуживание и ремонт

ПИШУЩИХ МАШИН

механических, с электроприводом, электронных.

ЗАПРАВЛЯЕМ КАСЕТЫ КРАСЯЩЕЙ ЛЕНТОЙ на все марки электронных пишущих машин.

Тел. 243-37-63

г. Минск, пер. Бехтерева, 3.

МП МОРЕНААЛКОМ

- ✦ неразрушающие методы контроля (дефектоскопия) аккредитованной лабораторией, лицензии на все виды контроля
- ✦ монтаж трубопроводов пара, отопления, водоснабжения
- ✦ монтаж металлоконструкций
- ✦ монтаж приборов учета тепла и воды
- ✦ наладка теплоснабжения, систем вентиляции
- ✦ ксерокопия

тел. (017) 233-22-94, 213-39-63

220005, Минск, пр-т Скорины, 40Б

ДАГЕРРОТИП

Семен БУКЧИН

Режим дичает на глазах. Кажется, еще немного и высшие чиновники, во всяком случае, те, кто причастен к «идеологии», наденут шкуры и по-звериному завоюют... Приметы одичания проступают все очевиднее одновременно с утратой элементарных человеческих и служебных качеств.

Одной из давно наблюдаемых и приобретающих угрожающий характер утрат является, несомненно, утрата элементарной грамотности. Нормальная человеческая речь уже им неподвластна. Вот и г-н Боложинский подписывает документ, называющийся «Об усилении контрпропаганды выступлений оппозиционной прессы». Главному советнику управления социально-культурной политики в голову не приходит, что нельзя так писать, что «контрпропаганда выступлений» — это вопиющая безграмотность, чушь собачья, рожденная в суровых бюрократических мозгах президентского «аппарата». Логика этих мозгов понятна: коль есть «пропаганда выступлений», то должна быть и «контрпропаганда выступлений»... Тут, как говорится, своя стилистика, свои законы...

Может быть, я придираюсь? Наш чиновник в своих сочинениях всегда тяготеет к бюрократической казуистике. Но ведь г-н Боложинский не просто чиновник, а, так сказать, птица высшего полета — «главный советник управления социально-культурной политики». Если уж главные советники по культур-

Одиичание

Комментарий к документу,
подписанному г-ном Боложинским

ной политике такой культурный уровень демонстрируют, чего требовать от какой-нибудь районной сошки...

Но это, дорогой читатель, только часть проблемы. Главное же в том, что безграмотный чиновник — это всегда антидемократ, это запретитель, охранитель, короче, человек скорее с дубинкой, чем с книгой, «источником знаний». Антидемократичность нынешнего режима теснейшим образом связана с косностью и безграмотностью большинства его столпов и адептов.

Документ, подписанный главным советником Боложинским, самым непосредственным образом подтверждает эту аксиому. Ну что такое в самом деле означает эта «мера» — «запретить органам государственного управления передачу в негосударственные СМИ официальных документов»? Почему «Советская Белоруссия» или «Звезда» могут получить текст указа президента или постановления правительства, а «Навіны» или «Народная воля» лишены этой возможности? Почему «должностным лицам» запрещается комментировать официальные документы «для оппозиционных СМИ»?

Неужели, это и есть проявления того небывалого в мировой

истории расцвета демократии, о котором постоянно твердит в назидание Западу президент Лукашенко? Но если это демократия, то что же тогда в действительности тоталитаризм и полициящина?

Ответ на эти риторические вопросы содержит последний пункт комментируемого документа, в котором не просто предлагается «запретить государственным учреждениям и предприятиям размещение своей рекламы на страницах оппозиционных газет», но и обосновывается необходимость этой «меры», поскольку реклама «является основным источником их финансирования».

И вот думаешь: ну к чему эти ухищрения? Почему бы сразу не взять да и запретить всю эту «независимую нечисть»? Без всякой «контрпропаганды». Дело, впрочем, понятное: есть еще это проклятое мировое общественное мнение, есть эти отвратительные европейские организации вроде ОБСЕ... Приходится, к сожалению, считаться. Но если уж так, то загоним независимую прессу в такой угол, чтобы она там без информации, без рекламы тихо подыхала. Создадим что-нибудь вроде гетто, этаким «миром отверженных».

Я полагаю, эту бумажку, под-

писанную г-ном Боложинским, хорошо бы захватить с собой г-ну Антоновичу во время вояжей по европейским столицам и демонстрировать в Брюсселе, в Женеве как образец «дальнейшего развития демократических процессов в Беларуси». Там этот документ будет высоко оценен! Если иметь в виду, что, как подчеркивает г-н Боложинский, «исполнение этих рекомендаций находится на контроле у президента». То есть Сам и внедряет всю эту «демократию»... Обеспечивает, так сказать, на самом высоком уровне.

Обидно, правда, что исполнителям еще приходится прятаться. Документ-то «для служебного пользования», каждый экземплярчик пронумерован. Поэтому что стыдный документик. И смею думать, что даже г-н Боложинский это понимает. Но как же мы, г-н главный советник (может, не случайно что-то от третьего рейха чудится в этом звании?), в независимых изданиях узнаем об «этих рекомендациях»? Впрочем, вопрос глупый. Дело ясное: теперь, когда, к примеру, министр услышит, что ему звонят из тех же «Навін», он попросту положит трубку. Это, несомненно, будет образцом не только исполнения «рекомендаций», но и высшим проявлением культуры, уваже-

Для служебного пользования
Экз. № 49

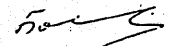
Об усилении контрпропаганды
выступлений оппозиционной
прессы

В соответствии с письмом Администрации Президента Республики Беларусь от 17 марта 1998 г. № 10/89 и поручением Президента Республики Беларусь о необходимости усиления контрпропаганды выступлений оппозиционной прессы, а также исходя из одобренных Президентом концептуальных подходов по совершенствованию работы государственных СМИ, считаем необходимым принять следующие меры:

запретить министерствам, госкомитетам и другим органам государственного управления передачу в негосударственные СМИ официальных документов (указов, постановлений, распоряжений и т.д.);
довести до сведения должностных лиц о недопустимости с их стороны комментариев официальных документов для оппозиционных СМИ;
запретить государственным учреждениям и предприятиям размещение своей рекламы на страницах оппозиционных газет, что является основным источником их финансирования.

Исполнение этих рекомендаций находится на контроле у Президента.

Главный советник управления
социально-культурной политики

Б.Н. Боложинский

ния к прессе. Что ж, в этих условиях нам остается больше простора для своего комментария, а государственный чиновник сам лишает себя возможности довести свою точку зрения до читателя.

Но, видимо, ненависть к независимой прессе перевешивает элементарный здравый смысл. Как же они, действительно, нас ненавидят, как боятся, если опускаются до сочинения инструкций, которых уже стесняются в какой-нибудь азиатской Тьмутаракани! Я понимаю: дело подневольное, Сам стучит кулаком по столу, брызжет слюной, топчет ногами. Тут от страха и не такое насочиняешь... Поэтому сочувствия ради позволю себе дать совет главному советнику Боложинскому.

Г-н советник! То, чего вы, извините, накарывали, это халту-

ра, а не контрпропаганда. Насчет «контр» вам нужно учиться у ответственных отделов ЦК КПБ, горкомов и обкомов. Это значит составить подробный планчик статей-публикаций против «негосударственной прессы», в коем строго обозначить тему и исполнителя. Скажем, столько-то и таких-то статей пишет Паша Якубович, столько-то министр по печати Подгайный, а столько-то и вы сами, почтенный... А как же — надо оклад отрабатывать не фитильками-отписками на полстранички... Ну и других испытанных авторов — из Академии наук, из вузов — не забыть... Разумеется, обозначить дату исполнения заказа. Вот это и есть контрпропаганда.

А что у вас? Запретить! Не допустить! Голая полициящина. Тоска...

Такім быў красавік у Мінску сем гадоў таму

Няўжо цяпер жывеца лепей?

На здымках: красавік 1991-га ў Мінску. Хваляванні пачаліся з прычыны рэзкага скачка цэнаў: прадукты падаражэлі ў некалькі разоў. Першымі забаставалі рабочыя заводаў аўтаматэчных ліній, электратэхнічнага і падшыпнікавага. Тысячы людзей вывалілі за прахадныя і, перакрыўшы рух транспарту на вуліцы Казлова, пачалі сьціжыны мітынг (на здымку злева). Да стачкі ў хуткім часе далучыліся рабочыя трактарнага завода, МАЗа і дзесят-

каў іншых прадпрыемстваў. Калоны рабочых з розных канцоў сталіцы рушылі на плошчу да Дома ўрада (на здымку ўнізе). Пачаліся забастоўкі ў абласных цэнтрах і іншых гарадах. Разам з лозунгам «Рыначным цэнам — рыначную зарплату» былі выстаўлены таксама палітычныя патрабаванні. Стачка скончылася пасля таго, як кіраўніцтва Вярхоўнага Савета і ўрада згадзілася сесці за стол перамоваў з прадстаўнікамі страйкавага камітэта.

Новые двадцать долларов

В середине мая Государственное казначейство США вводит в обращение новую 20-долларовую купюру

Банкноту представляют 20 мая, а в банкоматах новые деньги появятся ближе к осени.

В Америке купюры в 20 долларов — самые популярные, именно их чаще всего используют, совершая ежедневные покупки. Степени защиты от подделки будут теми же, что и на купюрах в 100 и 50 долларов. Это увеличенный и сдвинутый в сторону портрет президента Джексона, водяные знаки, изменяющая цвет краска и защитная полоса, которая в ультрафиолетовом свете приобретает зеленый цвет. Поскольку две трети крупных купюр находятся в обращении за пределами США, разъяснительная кампания будет проводиться в основном внутри страны.

Б.П.

ЦРУ идет на Саддама радиовойной

США по-прежнему хотят устранить багдадского лидера

Хотя накал военно-политических и дипломатических страстей вокруг Ирака в последнее время несколько спал, в конгрессе и спецслужбах США все громче говорят о том, что настала пора всерьез задуматься над тем, как раз и навсегда избавиться от Саддама.

Начиная с 1991 года ЦРУ инициировало, по меньшей мере, четыре плана смещения иракского лидера, пытаясь задействовать и курдов, и шиитов, и иракских эмигрантов в Лондоне, и беглых иракских офицеров в Иордании. Но все эти операции, стоившие американской казне более 100 млн. долларов, окончились неудачей.

Теперь на подходе пятый план. Он предусматривает, в частности, использование агентов из числа курдов и шиитов для уничтожения таких объектов, как электростанции или местные радиостанции. Одновременно будет расширено внешнее радиовещание на Ирак. Поэтому ЦРУ приступило к финансированию радио «Свободный Ирак», создавая таким образом мощную пропагандистскую структуру.

Кроме того, несколько дней назад республиканцы в сенате

проголосовали за выделение 38 миллионов долларов на поддержку иракских оппозиционных группировок. Одна из них — Иракский Национальный Конгресс — возникла в 1992 году. Лидер ИНК доктор Ахмед Челеби представил Вашингтону план, в соответствии с которым его организация будет контролировать (при поддержке американской авиации) южные районы Ирака. План также предусматривает, как сообщает газета «Вашингтон пост», что не только южные, но и северные районы Ирака будут объявлены зонами, закрытыми для правительственных войск, и что США признают ИНК как базу, на которой будет создано временное правительство Ирака, распространяющее свою юрисдикцию на север и юг страны.

Но, для того чтобы планы по свержению Саддама начали пре-

творяться в жизнь, нужна санкция президента Клинтона, который пока не решается это сделать по двум, по крайней мере, причинам. Во-первых, в случае успеха ИНК и создания на его основе антисаддамовского правительства иракский народ в массе своей вряд ли станет доверять режиму, навязанному внешними силами, особенно если этот режим будет настроен явно проамерикански. Кроме того, ИНК не пользуется уважением ни в одной арабской стране, за исключением, пожалуй, Кувейта, оказавшегося жертвой иракской агрессии в 1990 году. В результате окажется, что деньги американских налогоплательщиков будут в очередной раз выброшены на ветер. И, во-вторых, раскол Ирака (а именно этого добивается иракская оппозиция) не в интересах Вашингтона, которому в принципе нужен сильный Ирак как противовес фундаменталистскому Ирану, все еще враждебно настроенному по отношению к США.

Борис ПЕТРОВСКИЙ,
«Общая газета»

МиГ сел в Японии

Японские тележурналисты закончили в России съемки фильма о советском летчике-перебежчике. Этот случай произошел 22 года назад.

Многие, видимо, помнят тот ажиотаж, который поднялся во всем мире, когда старший лейтенант Виктор Беленко перелетел в Японию на самолете МиГ-25. То, что в руки потенциального противника попал самолет последней модели, было плохо само по себе. Но куда хуже, что стала известна секретная система опознавания «свой-чужой» и, кроме того, американцы получили возможность детально ознакомиться с новейшим радиоэлектронным и навигационным оборудованием. СССР настойчиво потребовал возвращения техники и наконец получил самолет обратно... почти в нетронутом виде. Не составляло труда определить, что американские специалисты разобрали МиГ едва ли не по винтику и аккуратно собрали его обратно, высверлив пробы металла.

Идеологические органы оказались в предельно затруднительном положении. Перебежчика полагалось поливать грязью, искать у него в биографии дедушку-кулака или дядю-авантюриста, но Виктор Беленко был идеальным советским молодым человеком; конспекты по марксизму-ленинизму были у него в отличном состоянии.

И КГБ не нашло ничего лучшего, как через некоторое время распуścić слух о гибели летчика в результате несчастного случая с явным подтекстом: так будет со всяким, кто покусится... Слух, однако, не соответствовал действительности.

Как сообщили создатели фильма, кроме России, съемки картины велись в Японии и США, где сейчас живет бывший советский летчик. Съёмочная группа встретила в США 18 марта этого года. Летчик рассказал японским журналистам, что в сентябре 1976 года он расстался с военным аэродромом в Приморском крае с твердым намерением покинуть СССР и хорошо продуманным планом осуществления этого замысла. Над Японским морем пилот сделал сложную фигуру высшего пилотажа и исчез из зоны видимости локаторов. Некоторое время его считали пропавшим без вести. Из Японии В.Беленко переехал в США, где преподавал тактику и стратегию воздушного боя в военном учебном заведении. Сейчас он занимается бизнесом. О его жизни и приключениях «специалист по перебежчикам» из СССР Джон Баррон написал книгу «Пилот МиГа».

Илан ПОЛОЦК

Карабах перед войной

Армяне не готовы к компромиссам

Отставка президента Армении Левона Тер-Петросяна и избрание на этот пост Роберта Кочаряна — главные свидетельства обострения ситуации вокруг Нагорного Карабаха. Нынешние власти НКР и Армении выражают готовность вести переговоры о возврате Азербайджану только части захваченных территорий. Баку же требует восстановить целостность Азербайджана в прежних границах и предлагает вести переговоры лишь о формах автономии Карабаха. Президент Карабаха Роберт Кочарян заявил о невозможности пребывания Карабаха в составе Азербайджана в качестве автономии. «Реальную независимость Карабах имеет и от нее не откажется», — заявил в прошлую среду армянский президент.

Храм в зоне отчуждения

Входившая в состав Азербайджанской ССР Нагорно-Карабахская автономная область, около 80% населения которой составляли армяне, не имела границ с Арменией. Связь осуществлялась по автодороге через горную гряду и райцентр Лачин. Захватив ряд населенных азербайджанцами районов, НКР обеспечила себе границу с Арменией и Ираном, однако основное сообщение с внешним миром и сейчас осуществляется по лачинской дороге. Из разговоров с должностными лицами и просто жителями НКР становится ясно, что Степанакерт никогда добровольно эту дорогу не отдаст. Но в отношении некоторых захваченных районов подобного единодушия нет. Часть жителей НКР поддерживает позицию официальных властей — передать Азербайджану некоторые территории в обмен на мир и независимость.

Впрочем, немало и тех, кто выступает против каких-либо территориальных уступок.

В первые годы советской власти на месте Лачинского района существовала курдская автономия, и армянские дипломаты в начале 90-х разрабатывали планы создания в Лачине дружественного курдского государства. Однако курды бежали из Лачина вместе с азербайджанцами, и от идеи пришлось отказаться.

Сейчас Лачин в отличие от других азербайджанских земель, контролируемых армией НКР, активно заселяется армянскими беженцами из Азербайджана, к которым добавились еще и переселенцы, переехавшие сюда из Армении в поисках свободной земли. Символом того, что армяне намерены надолго закрепить в этом населенном пункте, переименованном в Бердзор, стало строительство григорианского храма.

Армия — любимое дитя

Главной статьёй бюджетных расходов НКР и в мирное время остается армия. В первые годы конфликта вооруженные формирования НКР представляли собой разрозненные и слабо вооруженные группы, создаваемые местными ополченцами. Сейчас это регулярная, хорошо обученная и дисциплинированная армия. О ее силе говорят победы над более многочисленной и лучше оснащенной армией Азербайджана. В свое время перед ней спасовал даже отряд Шамиля Басаева, приехавший воевать на стороне азербайджанцев.

На поддержание боеготовности власти НКР не жалеют средств. Около 30% трудоспособного населения республики — это безработные, зарплата

бюджетника редко превышает 20 долларов в месяц, а солдат-контрактник зарабатывает 50 долларов, командир полка — около 200 долларов. Сильное впечатление производит посещение армейской столовой. Порции тут раза в два больше, чем в Советской Армии, причем это не баллада, а вполне съедобные харчо, картошка и вермишель с большим количеством мяса. И это в Карабахе, где нередко старушка перед своим домом выставляет на продажу пару куриных яиц и несколько пакетиков семечек.

Для снайперов война продолжается

В Степанакерте с трудом веришь рассказам местных жителей о том, что еще несколько лет назад этот город подвергался массированным артобстрелам и бомбардировкам с воздуха. Полуразрушенное здание — редкое зрелище. Сейчас Степанакерт мало чем отличается от растерявших отдыхающих заштатных курортных городишек юга России. Совсем иная картина всего в трех десятках километров от столицы НКР. Чем ближе подъезжаешь к границе, разделяющей армию Азербайджана и НКР, тем чаще встречаешь руины и вырубленные виноградники. Полуразрушенные села, где жизнь кое-как теплится, сменяются полностью обезлюдившимися развалинами, насчитывающими от нескольких десятков до сотен когда-то прекрасных домов. Близость позиций отпугивает крестьян.

Окопы и развалины не единственные свидетельства напряженности. В разгаре снайперская война. По словам главврача госпиталя в Мартунинском районе, в прошлом году сюда поступило около семидесяти ра-

неных, а за три месяца нынешнего — семнадцать. Причем раньше преобладали подорвавшиеся на минах, а сейчас — жертвы снайперов.

Практически все карабахские армяне, с которыми довелось побеседовать, в том числе и в органах власти, не боятся новой войны с Азербайджаном. Некоторые, ссылаясь на прежние неудачи азербайджанской армии в Нагорном Карабахе, утверждали даже, что противник побоялся когда-либо нарушить перемирие. Самых карабахцев нынешняя ситуация вполне устраивает. Однако их спокойствие и благодушие вряд ли обоснованы.

За три с половиной года с момента прекращения боевых действий мирный процесс не продвинулся ни на шаг — обе стороны сохранили всю глубину своих разногласий. Но в Армении и Нагорном Карабахе экономический кризис все углубляется, а стремящийся к реваншу Азербайджан, потенциальный лидер Закавказского региона, существенно укрепил экономику, государственную власть и международное положение. Политика России и Запада, заинтересованных в азербайджанской нефти, постепенно переориентируется с былой безоговорочной поддержки армян на сотрудничество с Баку. Предрекаемый приток нефтедолларов, по оценкам российских военных экспертов, уже через два года позволит Азербайджану создать трехкратное военное преимущество и добиться успеха в короткой жестокой наступательной операции.

Сергей СКЛЯРОВ,
Дмитрий ГОРЯЧКИН,
корреспонденты журнала
«Эксперт» (Москва)

Обобранные дети России

Когда-то они были самым привилегированным классом. Теперь стали самым обездоленным.

Конечно, речь идет не обо всех, а только о тех детях, которые находятся на попечении государства, в детских домах и интернатах. И факты, недавно вскрытые Генеральной и областными прокуратурами России, о которых рассказала российская пресса, потрясают своей полной несовместимостью с понятием человечности.

Контингент российских детдомовцев постоянно растет и сейчас составляет около 113 тысяч. «Они едят гнилую пищу, — пишет «Коммерсант» — *«Daily»*, — ходят босиком, над ними издеваются воспитатели, больные дети умирают из-за отсутствия лекарств, а положенные им пенсии и алименты растрачиваются». Случается, что детей кормят только раз в сутки. Порой совестливая администрация обращается к населению за... подаянием (Воронежская область). Нет лекарств, и дети становятся жертвами эпидемий или умирают — от воспаления легких и бронхита (Московская область).

При всем изнурении детских учреждений в них все же есть что красть. Дети ходят босыми или зимой в рваных опорках, едят гнилье и ждут, когда им на головы свалится крыша. Зато в одной из областей деньги, отпущенные на детей, пошли на сооружение рыболовного пруда и Дома рыбака — полмиллиарда старых рублей. Выявлено, что в детдомах не числилось 40 процентов детей, на которых исправно расходовались бюджетные деньги — осталось выяснить, кто же конкретно их воровал.

Уворовываются детские пенсии и алименты: райотделы образования таким образом рассчитываются со своими долгами, покупают столы и компьютеры. Когда ребенок покидает стены интерната, то вместо положенной ему материальной помощи он получает лишь справку. Оставленные без присмотра, дети тонут, падают с крыш и из окон высоких зданий, совершают попытки самоубийства.

Слава Богу, что несчастных российских детей, даже неизлечимо больных грудничков, все чаще берут на усыновление иностранцы. Хотя органы опеки и образования с идиотизмом, достойным лучшего применения, на каждом шагу воздвигают им препоны, предельно усложняя и без того запутанную канитель усыновления.

Естественно, прокурорская проверка повлекла за собой представления во все заинтересованные министерства: «устранить», «отменить», «принять меры». Но сами прокуроры знают, что получат отписки.

Илан ПОЛОЦК

АФІША

Славутая Ірына Архіпава і непараўнальная Патрысія Каас

У Мінску 15 красавіка пройдзе канцэрт сусветна вядомай опернай спявачкі з Расіі Ірыны Архіпавай (Канцэртная зала філармоніі), а 16 красавіка ў Канцэртнай зале «Мінск» выступіць французская знакамітае Патрысія Каас. «Зоркі» такога ўзроўню рэдка заязджаюць у маленькую Беларусь, таму задоўга да гэтых выступленняў пачаўся рэкламны шум і ажыятаж. Нягледзячы на астранамічныя кошты, публіка актыўна купляе квіткі на Патрысію — самыя танныя каштавалі 1 мільён 800 тысячаў рублёў, за тыдзень да канцэрта ў продажы засталіся толькі 7–8-мільённыя. Кошт квіткаў на канцэрт Архіпавай — усяго 100 тысячаў рублёў, аднак гэта не азначае, што трапіць на канцэрт будзе лёгка, бо прыхільнікаў творчасці гэтай спявачкі ў нас не менш, чым аматараў Патрысіі Каас. А відавочны «перакос» у коштах на квіткі — відаць, вынік нездаровага стану ў нашым шоу-бізнесе.

«МІНСКАЯ ВЯСНА»

Удзельнікі міжнароднага музычнага фестывалю «Мінская вясна» 10 красавіка аддадуць даніну пашаны рускаму кампазітару Георгію Свірыдаву, які нядаўна пайшоў з жыцця. У Канцэртнай зале філармоніі ў выкананні Мінскага аркестра духовых інструментаў «Няміга» прагучыць самы папулярны твор Свірыдава — музычныя ілюстрацыі да пушкінскай «Завірухі», а таксама «Маленькіх трыпціх» і музыка Рымскага-Корсакава, Мяскоўскага, Гаўрыліна.

На Вялікідзень, 12 красавіка, у Канцэртнай зале адбудзецца выступленне хору Беларускай акадэміі музыкі пад

кіраўніцтвам народнага артыста СССР, прафесара Віктара Роўды. 14 красавіка тут пройдзе канцэрт Дзяржаўнага акадэмічнага народнага аркестра Беларусі імя І.Жыновіча, прысвечаны 125-годдзю Сяргея Рахманінава, салісты — Н.Рубнева (меца-сапрана) і А.Мельнікаў (бас).

У Зале камернай музыкі 14 красавіка пройдзе канцэрт арганіста Вагана Стамбалцяна (Арменія). У праграме — армянская сярэдневечная духоўная музыка і творы Баха.

ТЭАТРЫ

У тэатры-студыі кінаакцёра на 11 і 12 красавіка прызначаная прэм'ера. У новай пастаноўцы «Мілы хлус» бяруць удзел народная артыстка Беларусі Галіна Арлова і народны артыст СССР Мікалай Яроменка. Таксама ў гэтым тэатры можна паглядзець 14 і 15 красавіка «Мы ідзем глядзець «Чапэва», 16-га — «Міленькі ты мой».

Рускі тэатр запрашае 14 красавіка на «Адзінага спадкаемцу», 15-га пройдуць «Незвычайныя прыгоды салдата Чонкіна», 16-га — «Свабодны шлюб». Тэатр імя Янкі Купалы на сваёй Вялікай сцэне 10 красавіка пакажа «Таполеву завею», 11-га — «Паўлінку» (у 11:30 і 19:00), 15-га — «Інтымны тэатр Міровіча», 16-га — «Памінальную малітву». На Малой купалаўскай сцэне 11 красавіка «Лэдзі Кронкі і мышы», 15-га — «Парфён і Аляксандра», 16-га — «Дагэрэла свечачка».

Тэатр оперы і балета 11 красавіка прадстаўляе оперу «Князь Ігар», 15-га — балет «Раймонда», 16-га пройдзе опера «Візіт дамы». У Маладзёжным тэатры 10 красавіка а 14-й гадзіне пройдзе

дзіцячая імпрэза «Два пінгвіны». 11 і 15 красавіка тут можна паглядзець «Недзе далёка», 16-га — «Хітрыкі Скапэна». Тэатр «Вольная сцэна» прапануе паглядзець 11-га «Лекара паняволі», 14-га — «Рычарда», 15-га — «Заложніцу каханьня».

КЛУБЫ І ДЫСКАТЭКІ

У клубе «Акварыум» (вул. Кульман, 14) 15 красавіка адбудзецца канцэрт-акцыя «Вольныя танцы-3». Чакаецца ўдзел гуртоў «Сонца Мао», «Мясцовы час», *Postscriptum*, «Правакацыя» і «Інтэльмедыя». «Вольныя танцы» працягнуцца з 19 да 23 гадзінаў, пасля чаго аж да 5-ай гадзіны раніцы будзе дыскатэка. Кошт квіткаў — 80 тысячаў, а ўладальнікам флэараў (іх раздаюць на Варашэні, 8) — 60 тысячаў рублёў.

10 красавіка папулярная радыёстанцыя «Бі-Эй» адчыняе ў Мінску сваё маладзёжнае кафэ пад назвай «Юла». Яно размяшчаецца на вул. Сурганава, 23 і будзе працаваць таксама як дыска-клуб: пачынаючы з сённяшняга дня з дзясці гадзінаў вечара і да пяці раніцы тут праходзіць дыскатэка.

ШОУ ВАСЁЛЫХ І ВЫНАХОДЛІВЫХ

Чэмпіят Беларусі па КВЗ паступова набліжаецца да фіналу. Сустрэчы васьмі самых вясёлых і вынаходлівых камандаў, якія адбудуцца 11 і 12 красавіка на сцэне Рускага тэатра, павінны вызначыць паўфіналістаў. У кожны з вечароў будуць выступаць адначасова чатыры каманды. Загадка вызначаная тэма для жартаў — хакей. Пачатак а 18-й гадзіне, кошт квіткаў 80 і 100 тысячаў рублёў.

Ганна ШЫМЕЛЕВІЧ

Калі граў гімн, цэнзары не ўставалі

Як быў забаронены дзіцячы спектакль «Не для дзяцей»

Вядомы мінскі рэжысёр Аляксей Ляляўскі паставіў у Гродзенскім лялечным тэатры спектакль «Ліпавічкі», апошні паказ якога адбыўся ў мінулы нядзелю. Тэатральная цэнзура «зарэзала» працу. Трэба сказаць, што ўпершыню «Ліпавічкоў» (паводле п'есы Уладзіслава Галубка) паставіў амаль 30 гадоў таму ягоны бацька — Анатоль Ляляўскі. Але тады ніхто не дадумаўся забараняць пастаноўку для дзяцей. Якая ж крамола была знойдзена сёння? Пра гэта расказвае мастак Гродзенскага тэатра лялек Алесь СУРАЎ, які афармляў спектакль.

— «Ліпавічкі» — гэта, па сутнасці, беларускі варыянт «Пінокію», «Бураціна». Два валацугі просяцца на начлег да дзеда з бабай, у якіх няма дзяцей, і пакідаюць ім ліпавае паленца з жарту: пагушайце яго, можа і аживе. І сапраўды, з яго атрымаліся чатыры хлопчыкі-ліпавічкі. Але сёння ўжо нецікава глядзець звычайны фальклорны спектакль, надакучылі гэтыя кашулі вышываныя, лапці. Аляксей Ляляўскі вырашыў паставіць казку як бы пра сучасную вёску.

Мае эскізы яму спадабаліся. Пачынаецца ўсё так: на сцэне, як амаль у любым вясковым двары, ляжаць дровы, павалены плот, раскіданыя скрыні, вёдры, бочкі. А над усім пануе чатырохметровы ў дыяметры герб, у якога таксама выгляд вясковы, сельскагаспадарчы. Вянок, унутры глобус, на якім хатка, якая расчыняецца. Яе сцены абклеены «Советской Белоруссией». Прычым у вянку замест канюшыны і васількоў — ананасы, бананы, зялёныя памідоры. Вянкае ўсё не зорка, а гучнагаварыльнік, ці, як кажуць у народзе, «маціогальнік», праз які тройчы за спектакль гучыць музыка БССРайскага гімна.

Цікава, з чаго ж пачалася, скажам так, працэдура забароны спектакля?

— Нас запрасілі ў сталіцу паказаць «Ліпавічкоў» у «творчай лабараторыі». Прагляд адбыўся ў лялечным тэатры, гэта, як вядома, насупраць прэзідэнцкай рэзідэнцыі. Сабралася цэлая грамада крытык і крытыкаў. Пасля заканчэння адбыўся выбух

эмоцый. Тыя, каму спектакль спадабаўся, маўчалі. Але большасць абуралася. Як гэта мы мелі нахабства зрабіць такі спектакль, ды яшчэ за дзяржаўныя грошы?

Аднак канкрэтных аргументаў ім не хапала. Напрыклад, акторы на сцэне ходзяць, як звычайныя мужыкі: у фуфайках, кірзавых ботах. Дык вось, адна з крытыкес сказала, што гэта эзкі, а не беларускія сяляне, якія на самай справе «очень красиво одеваются».

— Дык хоць бы за гімн пахвалілі — гучыць жа вельмі на тэму дня: «Мы, беларусы, з братняй Руссю».

— Наадварот, абураліся, што мы яго нібыта ганьбім. А я адказаў: вы хоць бы ўсталі, калі ён граў, так ва ўсім свеце прынята. А ў адказ: вы не ўказвайце, калі нам уставаць, а калі не... Апошні раз мы паказалі спектакль па просьбе трупы сталічнага тэатра «Вольная сцэна», які апошнімі днямі гастрэляваў у Гродне. Дык вось, калі граў гімн, яны ўставалі і з задавальненнем апладзіравалі. І не дзіўна, бо дзень на Беларусі па-ранейшаму пачынаецца менавіта з яго, ім і заканчваецца.

Не спадабаліся і некаторыя іншыя моманты. Чытае, напрыклад, сялянін «Советскую Белоруссию» і пытаецца ўголас: «Хто ў нас у Мінску самы прыгожы?» і, зірнуўшы ў залу, сам сабе адказвае: «Ну, вядома ж хто!» Крытыкаў і гэта спалохала.

— Дык усё ж такі хто яны па-твойму — крытыкі ці цэнзары?

— Хутчэй за ўсё крытыкі, якія

старанна выконвалі ролю цэнзараў. Яшчэ гом не гримнуў, а яны ўжо баяцца. Ведаеш, як у казцы: гаспадар выганяе таго сабаку, які лянучецца брахаць.

Яны самі сабе пярэчылі. Спачатку гаварылі, што ў нас усё добра, вёска квітнее. Потым згаджаліся, што рэаліі, канешне, не самыя лепшыя, увогуле гідкія, але нельга, маўляў, іх паказваць і маральна траўміраваць дзяцей. Гаварылі, што ў тэатры трэба ўвасабляць толькі прыгожае. У лепшым разе, падкрэслівалі, што гэта — спектакль не для дзяцей, а для дарослых. І дарэмна: дзеці ўсё разумеюць. Вось, скажам, трымае селянін у мяху чарцяня, якое просіцца на волю, і лямантуе: «Усіх вы пазакрывалі, і «Свабоду» таксама!» А калі дзядзька ўрэшце выпускае чарцяня, тое крычыць: «Прывітанне ад Паўла Шарамета!» — дзеці пры гэтым смяюцца і пляскаюць.

— Хто канчаткова забараніў спектакль?

— Была створаная камісія, як кажуць, з выездам на месца. Але ў Гродна прыехаў толькі адзін сп.Валадзько, які ў міністэрстве культуры адказвае за тэатры. Для яго быў зроблены закрыты паказ. Канчатковае рашэнне было такім: спектакль зняты «для дапрацоўкі». Хаця ўсім ясна, што ніхто яго перарабляць не будзе.

А Ляляўскі, дарэчы, заявіў крытыкам адкрыта: нават у савецкія часы ў творчасць рэжысёра цэнзары не ўмешваліся. Дарэчы, проста несур'ёзна гучалі абвінавачванні ў тым, што яму нібыта здардзіў у «Ліпавічках» густ. Як вядома, Ляляўскі — рэжысёр, якога запрашаюць ставіць спектаклі ў Польшчы, Германіі, Галандыі, Расіі. Пастаноўка ў абласным тэатры для яго — вялікая рэдкасць. Проста, як ён прызнаўся, яму вельмі падабаецца Гродна.

Гутарыў
Сяргей АСТРАЎЦОЎ

Рок у Мінску і Бабруйску

Як паведамляе мінская «Музыкальная газета», з 14 па 16 красавіка ў беларускай сталіцы адбудзецца Першы студэнцкі рок-фестываль.

На трох канцэртах у студэнцкім клубе Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта выступяць музыканты, вядомыя пакуль што толькі «вуззаму колу аматараў»: «Ас-трус», «Аптека», *Ausweis*, «Леприконсы», «Полипы» і іншыя, — усяго 10—12 гуртоў з розных ВУН Мінска. Арганізатары фестывалю імкнуцца прадаставіць сцэну прыхільнікам розных плыняў сучаснай маладзёжнай музыкі, і, відаць, не маюць пакуль больш акрэсленай праграмы дзеянняў. Іхнія галоўныя клопаты — арганізацыйныя: канцэрты павінны быць бясплатныя, за парадкам прасочыць надзейная ахова, журы вызначыць лепшых удзельнікаў, і пераможцы атрымаюць прызы (галоўным чынам, жартоўныя). Аргкамітэт прызнае, што правядзенне фестывалю стала магчымым толькі пры фінансавай падтрымцы БПСМ, і вельмі спадзяецца на шчодрасць свайго спонсара.

Багатае падзеямі музычнае жыццё і ў Бабруйску. Тут нядаўна адчыніўся Бабруйскі рок-клуб, на адкрыцці якога выступалі выключна мясцовыя гурты — *Castom*, «Озноб», «Нейтральная зона» і *Skinder Garden*. Публіка сустрэла музыкаў вельмі шчыра і ўвогуле гучна радавалася ўзнікненню новага музычнага клуба, хоць найбольш дасціпныя і адзначылі некаторыя хібы ў арганізацыі. Як піша «Музыкальная газета», па-першае, ёсць падставы баяцца, што ўваход у Бабруйскі рок-клуб будзе абмежаваны — толькі па запрашальніках ды абанементах, а па-другое — у гэтым цэнтры музычнага жыцця пакуль што няма прыбіральні.

Алена СУРКО

СВЯТА

Курбан-Байрам у іўі

Татары-мусульмане жывуць па сваім календары. Цяпер у іх 1418 год

Мястэчка Іўе можна назваць сталіцай беларускіх татарай-мусульманаў. Яны пасяліліся тут яшчэ 600 гадоў таму. Свята Курбан-Байрам адзначалі заўсёды. Сёлета ў якасці ахвяраў прынеслі быка і пару бараноў. Аблупілі (гл.здымак), парэзалі на кавалкі і разнеслі па хатах. На сталах, дарэчы, не было ні кроплі спіртнога. Молячыся ў мячэці (на здымку ўнізе), мусульмане праці ў Алаха заступніцтва, шчасця і дабрабыту.

7

ПАНЯДЗЕЛАК

13 КРАСАВІКА

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00** Резонанс. **08.50** Телебарометр. **09.05** «Сегодня с вами...» Художественный руководитель Национального театра оперы композитор Сергей Кортес. **09.40** Поздравление Папы Римского «Городу и миру». **10.00** Здоровье. **10.40, 18.20** «Дела судейские». Х/ф. **11.35** Бездельник. **12.05** Теленавигатор. **12.25** «А музыка звучит...» **13.00, 15.00, 18.00, 23.50** Новости. **13.15** «На всю оставшуюся жизнь...». Х/ф. 1-я с. **14.35** Параграф. **15.15** Видеокурс французского языка. **15.45** ТВ — школе. География Беларуси. 9-й класс. **16.15** Потребительская корзина. **16.30** Регион. **17.00** «Хлопец из деревни Белое». Д/ф. **17.30** Гости в дом. **19.15** Белорусский хит-парад. **19.20** «Воспоминаний долгий рой». Видеоэзрисовка. **19.25** «Сегодня с вами...» Настоятель костела Святой Троицы и Свя-

того Роха ксендз Михаил Сапель. **20.00** «Морской бой». **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.55** «Смеяться — не грех». **22.15** «Дети Дон Кихота». Х/ф. **23.30** «Нагано дарит надежду». Телеочерк. **00.05** Третий тайм.

ОРТ
17.00, 23.45 Новости. **17.20** «Роковое наследство». **18.00** Погода. **18.05** Час пик. **18.30** Угадай мелодию. **19.00** «Мы». **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.40** «Сталкер». Х/ф. **23.55** Программа передач.

РОССИЯ
06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.30 Вести. **07.00** Дежурная часть. **07.15** Товары — почтой. **07.20** Рецепты. **07.30** Деньги. **07.45** Графоман. **07.55** Православный календарь. **08.05** Анималг. **09.05, 19.55** «Санта-Барбара». **13.30** «Итальянский ресторан». Х/ф. **14.20** «Маленький бродяга». **14.50** «Солти». **15.40** «Это Москва». Д/ф. **16.30** Ваши любимые мелодии. **16.45** Прогноз погоды. **16.50** Кроссворд. **17.15** «Ниагара». Х/ф. **19.35** Подробности. **20.55** «В поисках

Сюзен». Х/ф. **22.45** Сиреневый туман. **23.45** Дежурная часть. **23.55** Автошоп. **00.25** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. **07.05, 13.00, 19.30, 23.00** Новости культуры. **07.20** «Музыка из Петербурга». **08.00** «Дом поэта». Ф.Тютчев. **08.15** «Пять вечеров с Зубром». Д/ф. **09.00, 11.00, 15.00, 17.00** Новости. **09.05** «Мама». Х/ф. **10.35** Романтика-98. **11.05** «Русская усадьба». **11.30** Программа передач. **11.35** Спектакль «Доктор Жуков, на выезд». **13.15** «Лексикон истории культуры». **13.40** Не только о театре. **14.05** «Культура городов мира». **14.20** Музыкальный экспромт. **14.30** Я садовником родился... **14.45** Вместе с Фафалей. **15.05** «Путешествие во времени». **15.55** Художник и сказка. **16.25** «Лукоморье». **16.45** Компьютер. **17.05** «2003». К300-летию Санкт-Петербурга. **17.15** Международное обозрение. **17.45** Страстная неделя в Иерусалиме. **18.15** Док. фильм. **19.15** Чудо-сказка. **19.50** «Зажгите свечи». А.Городицкий. **20.00** «Театр

моей памяти». **20.25** Дж.Гершвин. «Рапсодия в стиле блюз». **20.45** После новостей... **21.05** «Детство Горького». Х/ф. **22.45** «Городской этюд». Видеофильм. **23.20** Программа передач.

НТВ
05.00, 09.00 Сегодня утром. **08.05, 21.50** «Крутой Уокер». **09.10** Вчера в «Итогах». **10.10** «Итого» с В.Шендеровичем. **10.20** Итоги. Ночной разговор. **11.00, 13.00, 15.00** Сегодня днем. **11.20** Погода. **11.25** «Старый телевизор». **13.15** «Колыбельная». Х/ф. **14.35** Мультсериал «Назад в будущее». **15.20** «Улица Сезам». **15.50** «Любовь и тайны Сансет Бич». **16.40** «Итоги века». Д/ф. **17.10** Впрок. **17.20** Криминал. **17.35** Футбольный клуб. **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.40** Герой дня. **19.00** «Танк». Х/ф. **22.40** Сегодня ночью. **23.15** Сегодня в полночь. **23.40** Синемания: все о кино.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, 19.45 «Графиня де Монсоро». **09.55** «Седьмой спутник». **11.20**

фильм. **20.30** Киноопусец А.Запруднов. **20.45** После новостей... **21.05** «В людях». Х/ф. **22.45** «Уличные музыканты». Видеофильм.

НТВ
05.00, 09.00 Сегодня утром. **08.05, 21.50** «Крутой Уокер». **09.15** «Чистосердечное признание». **09.35** «Русский век». **10.00** «Криминальная Россия. Современные хроники». Д/ф. **10.30** «Я и моя собака». **11.00, 13.00, 15.00** Сегодня днем. **11.20** Погода. **11.25** «Старый телевизор». **13.15** «Девочка из города». Х/ф. **14.35** «Назад в будущее». **15.20** «Улица Сезам». **15.50** «Любовь и тайны Сансет Бич». **16.40** «Итоги века». Д/ф. **17.10** Впрок. **17.20** Криминал. **17.35** Футбольный клуб. **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.40** Герой дня. **19.00** «Голубое небо». Х/ф. **22.40** Сегодня ночью. **23.15** Сегодня в полночь. **23.40** «Смурки». **00.05** «Золотой граммофон».

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, 19.50 «Графиня де Монсоро». **09.55** «Когда деревья были большими». **11.20, 11.25** «Шут». **13.00** «Плохая квартира».

Компьютер. **17.05** «2003». **17.10** Академия спорта. **17.30** «Кино плюс». **18.00** «Любимые имена». **19.05** Мультфильм. **19.15** Чудо-сказка. **19.50** Остров А.Сокурова. **20.45** После новостей... **21.05** «Мои университеты». Х/ф. **22.45** «Невский проспект». Видеофильм. **23.20** Программа передач.

НТВ
05.00, 09.00 Сегодня утром. **08.05** Лучшие цирки мира. **09.15** Полицияские будни. **09.30** Герой дня без галстука. **10.00** Своя игра. **10.30** Куклы. **10.40** «Среда». **11.00, 13.00, 15.00** Сегодня днем. **11.20** Погода. **11.25** «Тайны Южной Каролины». Х/ф. **13.15** «Последние холода». Х/ф. **14.20** Мультфильм. **14.35** «Назад в будущее». **15.20** «Улица Сезам». **15.50** «Любовь и тайны Сансет Бич». **16.40** «Итоги века». Д/ф. **17.10** Впрок. **17.20** Криминал. **17.35** Футбольный клуб. **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.40** Герой дня. **19.00** «Сети зла». Х/ф. **22.35** Футбол. Лига чемпионов. «Боруссия» (Дортмунд, Германия) — «Реал» (Мадрид, Испания). **23.35** Сегоднячко. **00.00** Се-

«Взлет». **13.35** «Небесные ласточки». 2 серии. **15.40** Новости кино. **15.55** «Хам». 2-я и 3-я с. **18.05** Новости кино. **18.15** «Когда деревья были большими». **20.35** «Шут». **22.10** «Плохая квартира». **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35** «Бюро расследований «Искатели». 3-я с. **10.40** Новости кино. **10.50** «Гремлин-2: новый выводок». Д-13. **12.35** «Мистер Джонс». Д-17. **14.25** «Горячий камушек». **16.05** «Новые центурионы». Д-17. **17.50** «Доктор Элеонор Бромвелл». 1-я с. **18.45** «Вождь Белое перо». С. **20.00** «Обещание Каролине». Д-17. **21.30** «Европа, Европа». Д-17. **23.20** «За золотом». Д-13.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00 Итоги. Спорт. **06.30** Уроки. **06.45** Аэробика. **07.10** Шахматное обозрение. **07.40** Большой ринг. **08.55** Футбол. Чемпионат Италии. **10.50** Новости. **11.05** Аэробика. **11.30** Биатлон. **12.30** Баскетбол. Чемпионат НБА. **14.30** Новости. **14.45** Уроки.

13.30, 17.00 «Хам». 3-я и 4-я с. **14.35** Новости кино. **14.45** «Ночной мотоциклист». **15.50** «Фантастическая история». **18.05** Новости кино. **18.15** «Дело Румянцевца». **20.45** «Разыскивается опасный преступник». **22.20** «Пол-листа бумаги». **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35, 17.15** «Доктор Элеонор Бромвелл». 1-я и 2-я с. **10.25** «Вождь Белое перо». С. **11.40** Новости кино. **11.50** «Обещание Каролине». Д-17. **13.20** «Европа, Европа». Д-17. **15.10** «За золотом». Д-13. **16.40** «Вооруженный ответ». **18.10** «Не та женщина». Д-13. **19.40** Новости кино. **19.50** «Сладкая ложь». **21.25** «Человекનો» **23.00** «Воспламеняющая взглядом». Д-13.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00 Новости. **06.15** Уроки. **06.30** Аэробика. **06.55** «Железный фактор». **07.25** Футбол. Чемпионат Германии. **08.25** Футбол. Чемпионат Англии. «Блэкберн» - «Арсенал». **10.20** Power Week. Неделя НХЛ. **11.05** Новости. **11.20** Аэробика. **11.45** «Щит и мяч». **12.15** Би-

атлон. **13.45** Новости. **13.55** Художественная гимнастика. Чемпионат России. **16.30** Футбол. Чемпионат Бразилии. **18.30** Баскетбольное обозрение НБА. **19.10** Футбол. Чемпионат Англии. **20.00** Новости. **20.15** Программа передач. **20.20** Футбол. Чемпионат Испании. **20.55** Баскетбол. Кубок Европы. **23.00** Новости. **23.15** Футбол. Чемпионат Испании. **23.45** Футбол. Чемпионат Англии.

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00** Русский час с «Виршами». **09.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00** Музыка из-за бугра. **12.00** «Русский час» с гостем в студии.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа Кеннета Копланда. **18.30** «Пострелята». **18.45** Today. **19.15** «Безумный Макс». Х/ф. **20.00** Уроки французского. **20.30** Мультфильм. **20.40** Отдых и туризм. **20.45** «С надеждой». Х/ф. **21.45** Телемагазин. **22.00** «От всего сердца». Х/ф.

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00** Русский час с «Виршами». **09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.00** Музыка из-за бугра. **21.00** Жизнь за бугром.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа Кеннета Копланда. **18.30** «Пострелята». **18.45** Today. **19.15** «Безумный Макс». Х/ф. **20.00** Аэробика. **20.30** «Веселые мелодии». **20.45** «С надеждой». Х/ф. **21.45** Формула безопасности. **22.15** «Зона военных действий». Х/ф.

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00** Русский час с «Виршами». **09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.00** Музыка из-за бугра. **21.00** Жизнь за бугром.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа Кеннета Копланда. **18.30** «Пострелята». **18.45** Today. **19.15** «Безумный Макс». Х/ф. **20.00** Аэробика. **20.30** «Веселые мелодии». **20.45** «С надеждой». Х/ф. **21.45** Формула безопасности. **22.15** «Зона военных действий». Х/ф.

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00** Русский час с «Виршами». **09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.00** Музыка из-за бугра. **21.00** Жизнь за бугром.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа Кеннета Копланда. **18.30** «Пострелята». **18.45** Today. **19.15** «Безумный Макс». Х/ф. **20.00** Аэробика. **20.30** «Веселые мелодии». **20.45** «С надеждой». Х/ф. **21.45** Формула безопасности. **22.15** «Зона военных действий». Х/ф.

шоу в Мэдисон сквер гарден». **12.45** Золотой фонд. **14.00** Новости. **14.15** Уроки. **14.30** Художественная гимнастика. **18.00** «Щит и мяч». **18.30** Тайский бокс. **19.15** Power Week. Неделя НХЛ. **20.00** Новости. **20.15** Программа передач. **20.20** Удивительные игры народов мира. **20.55** Футбол. Чемпионат Германии. **22.50** «Щит и мяч». **00.20** Power Week. Неделя НХЛ.

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00** Русский час с «Виршами». **09.00, 12.00, 15.00, 00.00** Музыка из-за бугра. **18.00, 16.45, 20.45** Культурные новости. **10.45** «Ваши письма». **21.00** «Терем-хит-парад».

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа Кеннета Копланда. **18.30** «Эни» — королевское приключение. **18.30** «Эни». **20.00** Аэробика. **20.30** Мультфильм. **20.40** Автомобили и запчасти. **20.45** «С надеждой». Х/ф. **21.45** Спорт-акция. **22.10** Отдых и туризм. **22.15** «Они живут среди вас». Х/ф.

22.15 «Мед осы». Х/ф. **23.40** Международные спортивные новости. **00.15** КВН.

ОРТ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 Новости. **08.15, 17.20** «Роковое наследство». **09.00** «Мы». **09.45** Смехопанорама. **10.20** Домашняя библиотека. **10.30** Угадай мелодию. **11.15** «Вместе». **14.20** «Розовая пантера». **14.55** Счастливых слухай. **15.40** «Новые приключения Робин Гуда». **16.10** ..До шестнадцати и старше. **16.30** Вокруг света. **18.00** Погода. **18.05** Час пик. **18.30** Футбол. Кубок УЕФА. 1/2 финала. «Спартак» (Москва) — «Интер» (Италия). Трансляция. **19.20** Спокойной ночи, малыши! **20.30** Время. **21.15** «Их знали только в лицо». Х/ф. **23.05** «Женские истории». **23.45** Программа передач.

РОССИЯ
16.00, 19.00, 22.50 Вести. **16.30** «Арена». **16.55** Футбол. Кубок России. 1/4 финала. «Ротор» (Волгоград) — ЦСКА (Москва). Трансляция из Волгограда. **19.35** Подробности. **19.55** «Санта-Барбара». **21.00** «Петербургские тайны».

лец». Х/ф. **23.50** Королевская охота. **00.45** Темная комната.

ОРТ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.30 Новости. **08.15, 17.20** «Роковое наследство». **09.05** Тема. **09.50** В мире животных. **10.25** Джентльмен-шоу. **11.15** «Вместе». **14.20** Мультсериал «Волшебник из страны Оз». **14.45** Классная компания. **15.10** Зов джунглей. **15.40** «Новые приключения Робин Гуда». **16.10** ..До шестнадцати и старше. **16.30** Вокруг света. **18.00** Погода. **18.05** Час пик. **18.30** «Золотая лихорадка». **19.10** Человек и закон. **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.40** «Родня». Х/ф. **22.40** Футбол. Кубок России. 1/4 финала. «Алания» (Владикавказ) — «Рубин» (Казань). **00.40** Программа передач.

РОССИЯ
06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. **07.00** Дежурная часть. **07.15** Товары — почтой. **07.20** Медицинский вестник. **07.30** Деньги. **07.45** Графоман. **07.55** Православный календарь. **08.00** «Бродвей нашей юности». Д/ф. **08.30**

Подиум д'арт. **09.05, 19.55** «Санта-Барбара». **13.30** «Итальянский ресторан». Х/ф. **14.20** «Маленький бродяга». **14.50** «Солти». **15.45** «Это Москва». Д/ф. **16.30** На дорогах России. **16.50** Прогноз погоды. **16.55** Кроссворд. **17.25** «Человек-снаряд». Х/ф. **19.00** Вести. **19.35** Подробности. **21.00** «Петербургские тайны». **22.05** «Пуаро Агаты Кристи». Х/ф. **23.15** Дежурная часть. **23.30** Живая коллекция. **00.20** Прогноз погоды. **00.30** Бессонница.

КУЛЬТУРА
09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. **09.05** Программа передач. **09.10** «В людях». Х/ф. **10.50** Видеоопозия. **11.05** «Современная хореография». **11.30** Программа передач. **11.35** «Графиня Эльвира». Телефильм. **12.30** Образ жизни. **13.00, 19.30, 23.00** Новости культуры. **13.15** «С.Рахманинов». Видеофильм. **13.40** «Культура городов мира». **14.00** «Парижский журнал». **14.30** «Музыкальный экспромт». **14.45** Вместе с Фафалей. **15.05** «Путешествие во времени». **15.50** И.С.Стравинский. «Весна священная». **16.25** «Лукоморье». **16.45**

Деньги. **07.45** Графоман. **07.55** Православный календарь. **08.00** Вовремя. **08.30** Сам себе режиссер. **09.05, 19.55** «Санта-Барбара». **13.30** «Итальянский ресторан». Х/ф. **14.20** «Маленький бродяга». **14.50** «Солти». **15.45** «Это Москва». Д/ф. **16.30** Кроссворд. **16.55** Прогноз погоды. **17.05** «Разные судьбы». Х/ф. **19.35** Подробности. **21.00** Сам себе режиссер. **21.30** Маски-шоу. **22.20** «Сказка на ночь». Х/ф. **00.10** Дежурная часть. **00.25** «Невинная жертва». Х/ф. **01.50** Прогноз погоды. **01.55** Бессонница.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. **07.05, 13.00, 19.30, 23.00** Новости культуры. **07.20** «Парадоксы истории». **07.50, 09.05** Спектакль «Попечители». Ч.1-я и 2-я. **09.00, 11.00, 15.00, 17.00** Новости. **10.20** Музыкальный экспромт. **10.30** Позиция садов. **11.05** «Культура — история». **11.30** Программа передач. **11.35** «Встречи на Воздвиженьях». **12.30** А.Чехов. «О любви». **13.15** «С.Рахманинов». Видеофильм 3-й. **13.45** «Культура городов мира». **13.55** «Что там...» **14.20** Кредо. **14.35** Музыкальный экспромт. **14.45** Вместе с Фафалей. **15.05** «Путешествие во времени». **15.50** По святым местам. **16.15** Мультфильм. **16.25** «Лукоморье». **16.45**

ЧАЦВЕР

16 КРАСАВІКА

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 00.20** Новости. **08.15** «Сегодня с вами...» Директор Минского вино-водочного завода «Кристалл» Юрий Филипенко. **08.50** Премьера песни. **09.05** Усадьба. **09.30** Телебон. **10.30, 18.20** «Дела судейские». **11.20** Королевская охота. **12.00** Гости в дом. **12.25** Музыка без границ. **13.15** «На всю оставшуюся жизнь...»

8

АПОШНЯЯ ПАЛАСА

НАВІНЫ

10 красавіка 1998 г., № 37

Лепшыя кнігі мінулага года

Кожную вясну беларускія кнігавыдаўцы традыцыйна падсумоўваюць вынікі сваёй работы за папярэдні год. Сёлета падчас выставы «Беларуская кніга-97», што прайшла ў Нацыянальнай бібліятэцы, высветлілася, што кніг у Беларусі чыер выпускаюць больш.

Па дадзеных статыстыкі, за 1997 год дзяржаўныя і прыватныя выдавецтвы краіны выпусцілі 5.331 найменне кніжак і брашур, а гэта на паўтары тысячы больш, чым у 1996 годзе. Дый па тыражах мінулы год быў для кнігавыдаўцоў больш плённым — агульны тыраж усіх выданняў склаў 67,6 мільёна экзэмпляраў, а гэта значыць, што на кожнага жыхара краіны прыходзіцца больш чым па шэсць кніжак.

Калі меркаваць па колькасці, справы ў беларускіх кнігавыдаўцоў ідуць добра. Аднак па-ранейшаму не хапае сур'ёзных выданняў, якія б спрыялі развіццю культуры. Пераважну большасць «кніжнага валу» складаюць дэтэктывы, кулінарныя кнігі, дапамож-

нікі па астралогіі ды парапсіхалогіі. Скарачаецца колькасць выданняў на беларускай мове — калі ў 1996 годзе 15% кніг выйшла па-беларуску, то ў мінулым годзе гэтая лічба склала каля 10%.

Сярод лепшых кніг мінулага года аўтарытэтнае журы вызначыла выданні, прысвечаныя беларускай сталіцы. Дыпламамі I ступені ўзнагароджаны альбом В.Анікіна «Мінск. Архітэктура сталіцы Рэспублікі Беларусь» (выдавец — Міжнародны цэнтр культуры кнігі) і буклет фірмы «Поліфакт» пад назвай «Запрашаем у Мінск» — гэта цікава, з выдумкай аформленая карта сталічнага горада. Відаць, з'яўленню абодвух выданняў-дыпламантаў дапамог леташні юбілей Мінска.

Праектная студыя А.Зіменкі і З.Бяліцкага атрымала дыплом I ступені за шыкоўны альбом «Сядзібы партрэт Беларусі XVII — пачатку XIX стагоддзяў», які быў падрыхтаваны нашым Нацыянальным мастацкім музеем сумесна з швейцарскім культурным фондам Pro Helvetia. Шкада толькі, што тыраж гэтага выдання — усяго адна тысяча экзэмпляраў.

Эксперты кніжнай справы таксама адзначылі дыпламамі цэлы шэраг іншых выданняў — дзіцячых кніжак, мастацкіх альбомаў, навукова-папулярных работ. Праўда, незаўважанай чамусьці засталася манаграфія В.Марозава «Гомель класіфікацый. Эпоха. Меценаты. Архітэктура» (выдавецтва «Четыре четверти») — гэтая кніга па якасці выканання не саступае дыпламантам. Трэба спадзявацца, яе заўважаць кнігалюбы. Зрэшты, канчатковыя вынікі работы кнігавыдаўцоў вызначаюцца не на выставах, а проста ў кнігарнях. Мы самі ставім ім ацэнкі, купляючы добрыя і карысныя кніжкі.

Ганна СЕНЕШ

КАДРЫ

Мясніковіч — фатограф

СУБОТА

18 КРАСАВІКА

БТ 07.00 Добroe утро, Беларусь! 08.00, 15.00 Новости. 08.20 «Исус из Назарета». Х/ф. 3-я с. 09.20 «Я рисую». 09.35 Здоровье. 10.00 Столица. 10.20 Телевизионный Дом кино. 10.50 «Все нормально, мама!». 11.25 Око. 11.45 Вершина мира. 12.10 Сделано в Беларуси. 12.30 «Лев Гурч Синичкин». Х/ф. 13.45 «Архитектурные памятники Беларуси». Видеополем. 13.50 Четвертое измерение. 14.15 Телеспорт. 15.15 Телебом. 15.55 Футбол. Чемпионат Беларуси. «Белшина» — «Локомотив-96». 16.45 «Весна глазами художника Владимира Ткаченко». Телеочерк. 17.50 «Это моя работа». 18.15 Древо жизни. Телеочерк. 18.40 «Борей на Московской». 19.30 «Из достоверных источников». 19.50 Белорусский хит-парад. 20.05 «Карамболь». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.50 «Таинственная женщина». Х/ф. 23.25 Третий тайм. 23.55 Праздничное богослужение на Пасху из Кафед-

рального Свято-Духова Собора в Минске.

ОРТ 06.50 «Очарованный странник». Х/ф. 08.40 Лотто-Миллион. 08.45 Слово пастыря. 09.00, 14.00, 16.50 Новости. 09.10 Домашняя библиотека. 09.30 «Чердачок». 10.00 «Каламбур». 10.35 «Утренняя почта». 11.10 Смак. 11.30 Возвращение Третьяковки. 11.55 «Прощание». 1-я и 2-я с. 14.20 «Цивилизация». 14.50 Америка с М. Таратуты. 15.20 В мире животных. 16.00 Футбол. Чемпионат России. ЦСКА — «Динамо» (Москва). 17.50 Мультфильм. 18.10 Погода. 18.20, 20.55 «Не стреляйте в белых лебедей». Х/ф. 1-я и 2-я с. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 22.20 Пасха Христова.

РОССИЯ 06.00 Утренний экспресс. 06.50 Утро крестьянина. 07.15 Прогноз погоды. 07.20 «Красная книга». 07.50 Мультфильмы. 08.30 «Позвоните Кузе!» 09.00 Вовремя. 09.30 Доброе утро, страна. 10.15 Почта РТР. 10.40 «У всех на устах». 11.10 «Чародей. Страна Ве-

ликого дракона». Х/ф. 12.05 Урман Отт с Галиной Вишневской. 13.00, 19.00 Вести. 13.30 Люди и деньги. 14.00 Федерация. 14.50 «Закон и порядок». 15.45 «Страстная седмица на Святой земле». 16.15 «Это Москва». Д/ф. 16.40 Творческий вечер В.Добрынина. 17.40, 18.45 Моя семья. 18.30 «Ниспослание благодатного огня». 19.40 «Аншлаг». 20.45 «Дорогой мой человек». Х/ф. 22.40 Колокола. 22.55 Праздничная Пасхальная служба у гроба Господня и из Богоявленского собора. 00.20 Песнопения русской Пасхи. 01.05 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА 09.00 Программа передач. 09.05 «Большой барьерный риф». Д/ф. 09.35 Диапазон. 10.35 «Наобум». 11.05 «Грехи Гарольда Дидлоба». Х/ф. 12.45 Ортодокс. 13.00, 21.00 Новости культуры. 13.15 Спектакль «Тени». 15.00 Новости дня. Хроника человечества. 15.15 «Поэт в России больше, чем поэт». 15.40 Поклонникам Терпсихоры. 15.55 Волшебный чемодан. 16.10 «Вспышка». 16.30 «Личное дело». 17.00 Новости. 17.05

Даты і лёсы

10 красавіка

1847. У Венгры нарадзіўся амерыканскі газетны магнат Джозеф Пулітцэр, заснавальнік прэстыжных Пулітцэраўскіх прэміяў у галіне журналістыкі, прозы і драматургіі.

1938. У Мінску выйшаў першы нумар газеты «Сталинская молодежь» (з 1956 г. — «Знамя юности»). Можна неўзабаве назву зноў змяняць.

1996. На тэрыторыі Беларусі быў здабыты першы алмаз.

11 красавіка

Міжнародны Дзень вызвалення вязняў фашысцкіх канцлагераў.

Дарэчы, таксама ў гэты дзень у 1919 г. савецкі ўрад прыняў пастанову «Аб лагерах прымусовых работ», паводле якой і былі створаныя першыя ў свеце канцлагеры.

1927. VIII з'езд Саветаў БССР прыняў новую (другую) канстытуцыю рэспублікі. Паводле яе, вышэйшым органам дзяржаўнай улады быў прызнаны Усебеларускі з'езд Саветаў. У якасці дзяржаўных моваў былі зацверджаныя беларуская, польская, руская і габрэйская. Статус мовы міжнацыянальных зносінаў атрымала беларуская.

12 красавіка

1888. Леў Талстой нечакана для ўсіх кінуў паліць.

1933. Адкрыўся пабудаваны па загадзе Сталіна за 20 месяцаў 227-кіламетровы Беламорска-Балтыйскі канал (80-кіламетровы Панамскі будавалі 28 гадоў). На Бела-морсканале загінулі дзесяткі тысячаў зняволеных, якія будавалі канал рыдлёўкамі і тачкамі (вывезлі 21 млн. кубаметраў зямлі). Кошт будаўніцтва дзякуючы рабскай працы склаў усяго 95 млн. рублёў.

1995. У беларускім парламенце былі збітыя 19 дэпутатаў Народнага Фронту, якія абвясцілі галадоўку ў знак пратэсту супраць рэферэндуму па дзяржаўнай мове і сімволіцы.

13 красавіка

1743. Нарадзіўся трэці прэзідэнт ЗША Томас Джефферсан, аўтар Дэкларацыі незалежнасці і заснавальнік Дэмакратычнай партыі.

1940. У Заходняй Беларусі прайшла другая з трох аперацыяў па высяленні ў Сібір падазрыхных элементаў. За адзін дзень былі рэпрэсаваныя каля 25 тыс. чалавек — «кулакі», гандляры, настаўнікі і члены іхніх сем'яў.

1963. Нарадзіўся чэмпіён свету па шахматах Гары Каспарав.

1993. Нацбанк Беларусі дазволіў камерцыйным банкам прадаваць грамадзянам свабодна канвертуемую валюту.

Падрыхтаваў Юрась БАРЫСЕВІЧ

НЯДЗЕЛЯ

19 КРАСАВІКА

БТ 07.00 Добroe утро, Беларусь! 08.00, 15.00 Новости. 08.20 «Исус из Назарета». Х/ф. 4-я с. 09.20 Все про все. 09.45 Туробъектив. 10.10 «Все нормально, мама!». 10.45 Белорусский дом. 11.15 Арсенал. 11.40 Поздравление Митрополита Минского и Слуцкого Филарета, Патриаршего Экзарха всея Беларуси с праздником Пасхи. 11.50 Сущность. 12.20 Вас вызывает Спортландия. 13.10 Творческий вечер заслуженного артиста Беларуси концертмейстера Г. Каранта. 14.10 Олимп. 14.30 Приглашаем на вечерки. 15.15 Сельчане. 15.40 АРТ-клуб. 16.10 Зорная росстань. 16.50 «Старомодная комедия». Х/ф. 18.25 Теленавигатор. 18.45 «Приглашение». 19.40 Колыбельная. 20.00 Резонанс. 20.50 Телебарометр. 21.05 Стадион. 21.30 «Австралийское танго». Х/ф. 23.05 «Риск-версия». 23.35 Премьера песни. 23.50

«В даже только девушки». 00.15 «Бархатный сезон».

ОРТ 06.50 «Ярославна, королева Франции». Х/ф. 08.25 «Утиные истории». 08.55 Спортлото. 09.00, 14.00, 23.10 Новости. 09.10 «Непутевые заметки». 09.30 Пока все дома. 10.10 Утренняя звезда. 11.00 Служу России! 11.30 Играть, гармонь любимая! 12.00 Крестьянские ведомости. 12.30 «Подводная одиссея команды Кусто». 13.25 Сменхотанорама. 14.20 Клуб путешественников. 15.05 Футбольное обозрение. 15.40 «Дисней-клуб». 16.35 «Колесо истории». 17.20 Погода. 17.25 «Ералаш». 17.50 «Ермак». 1-я и 2-я с. 19.55 Киноафиша. 20.00 Время. 20.35 КВН. 98. 22.40 «Абазур». 23.30 «О тех, кого помню и люблю». Х/ф. 00.50 Программа передач.

РОССИЯ 06.00 Утренний экспресс. 06.50 Служу Отечеству! 07.15 Осторожно, модерн! 07.40 «Аншлаг». 08.30 «Горюнок». 09.00 Сам себе режиссер. 09.25 Доброе утро, страна. 10.15

Русское лото. 10.55 «Чародей. Страна Великого дракона». 11.45 «Там-там». 12.40 Мир книг с Л.Куравлевым. 13.00 Вести. 13.30 Пульс. 14.00 Парламентский час. 14.50 «Закон и порядок». 15.45 Диалоги о животных. 16.40 Совершенно секретно. 17.40 Старая квартира. 19.00 Зеркало. 20.00 Театр + TV. 20.55 Музыкальный ринг. 22.30 «Фрак народа». 23.25 Русский бой. 00.20 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА 09.00 Программа передач. 09.05 «Сказка за сказкой». 09.30 Короче говоря. 09.50 «Новые похождения Кота в сапогах». Х/ф. 11.15 Мультфильм. 11.25 У Игоря Д. 11.55 Формат. 12.15 Петербургский гуриз. 12.30 Консилиум. 13.00, 21.00 Новости культуры. 13.15 «Ключи серебряные». 13.45 Странствия и странники. 14.40 Теле-суфлер. 14.55 Новости дня. Хроника человечества. 15.10 «Игры гения». Д/ф. 15.40 Книжный кладезь. 15.55 Блеф-клуб. 16.30 «Положение вещей». 17.00 Новости. 17.05 «2003».

17.15 «Времен связующая нить». 17.30 Тихий вечер с... 18.00 «Христос воскрес». Д/ф. 18.55 Чудо-сказка. 19.10 «Любимые имена». 20.20 «Царская ложа». 21.20 Программа передач. 21.25 Над готикой крыш... 21.45 «От всего сердца». Х/ф. 23.25 Программа передач.

НТВ 07.00 «Сказание о земле Сибирской». Х/ф. 08.40 Мультсериал «Возвращение на планету Обезьяны». 09.00 Сегодня утром. 09.10 Полицейские будни. 09.30 «Пойми меня». 10.00 «Зена — королева воинов». 10.45 От «Винта»! 11.00 Большие деньги. 11.25 «Устами младенца». 12.00 «Девушка без адреса». Х/ф. 13.30 Мультфильмы. 14.00 «Русский век». 14.30 «Криминальная Россия. Современные хроники». Д/ф. 15.00 Сегодня днем. 15.15 «Ключи от форты Байард». 17.00 Итоги. Предисловие. 17.45 «Крылышко или ножка». Х/ф. 20.00 Итоги. 21.00 «Барханов и его телохраниль». Х/ф. 23.15 Итоги. Ночной разговор. 23.45 Итоги. Спорт.

больный клуб» представляет чемпионат России. 4-й тур.

НТВ+ **НАШЕ КИНО** 09.00 «Сыскное бюро «Феликс». 10.30 «Серые волки». 12.20 «Трудно быть богом». 2 серии. 14.30 «Роль». 15.45 «Хроника пикирующего бомбардировщика». 17.00 «Мы из джаза». 18.25 «Объяснение в любви». 2 серии. 20.30 «Детский сад». 2 серии. 22.40 Завтра в программе.

МИР КИНО 09.30 Сегодня в программе. 09.35 «Доктор Элеонор Бромвелл». 5-я с. 10.30 «Миллионы Брюстера». Д-13. 12.10 «Налет на Энтебе». Д-13. 14.30 «Смодитель». Д-17. 15.55 «Барбос». 17.30 «Стэнли и его женщины». 1-я с. 18.25 «Тема для разговора». 20.10 «Голубая лагуна». Д-13. 21.50 «Человек со звезды». Д-13. 23.40 «Миллионы Брюстера». Д-13.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ 08.00 Новости. 08.15 Азробика. 08.40 Уроки. 08.55 Футбол. Чемпионат Германии. 10.50 Новости. 11.05 Азробика. 11.30 Power Week. Неде-

ля НХЛ. 12.15 Баскетбол. Матч чемпионата НБА. 14.15 Новости. 14.30 Уроки. 14.45 Журнал ФИФА. 15.15 Большой ринг. 16.40 Прыжки в воду. Кубок Европы. 18.00 Удивительные игры народов мира. 18.40 Новости. 18.55 Программа передач. 19.00 Футбол. Чемпионат России. «Спартак» - «Жемчужина». 20.55 «Мир паруса». 21.25 Футбол. Чемпионат Испании. 23.20 Новости. 23.50 Большой ринг.

МУЗЫКА **ДЕНЬ РУССКОЙ МУЗЫКИ** 07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00 Русский час. 13.05 Концерт М.Звездинского. 19.05 «Русский час» с гостем в студии.

8-Й КАНАЛ 15.00 «Жизнь в слове». 15.30 Уроки французского. 16.00 «Безумный Макс». Х/ф. 19.00 Мультфильм. 19.55 Видеотопляры. 20.00 «С надеждой». Х/ф. 21.30 Медицина и здоровье. 21.45 Фильм-опера «Мадам Баттерфляй».

Хоккей. Чемпионат НХЛ. 14.25 Прыжки в воду. Кубок Европы. 15.50 Журнал ФИФА. 16.15 Баскетбольное обозрение НБА. 16.55 Футбол. Чемпионат Италии. 18.50 Новости. 19.05 Программа передач. 19.10 Хоккей. Кубок России. 21.10 Футбол. Чемпионат России. «Торпедо» - «Локомотив». В перерыве (22.00) — Новости. 23.05 «Международное конное шоу в Мэдисон сквер гарден».

МУЗЫКА **ДЕНЬ ЗАРУБЕЖНОЙ МУЗЫКИ** 07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.05, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00, 00.00 Музыка из-за бугра. 21.00 Жизнь за бугром. **8-Й КАНАЛ** 15.00 Музыкальная программа. 15.30 Церковный календарь. 16.00 «Книга джунглей». Х/ф. 18.45 Sex pistols. 19.45 Мультфильм. 19.55 Медицина и здоровье. 20.00 «Королевская свадьба». Х/ф. 21.30 Новости «К-видео». 22.00 Воскресный фильм.